

Ladonja

VJERSKI INFORMATIVNO-KULTURNI LIST | BR. 8/403 | GODINA XXXVIII | CIJENA 10 KN

KOLOVOZ 2019.

**„Mržnja uzrokuje krvarenje,
a ljubav zacjeljuje rane.“**

Poštovani čitatelji,

već se bliži kraj mjeseca kolovoza, a to znači da se i toplo ljeto primiče svome kraju i upravo u to vrijeme naša Porečka i Puljska biskupija slavi veoma važan dan. To je slavlje obljetnice mučeništva bl. Miroslava Bulešića. Upravo se ovih dana, 23. i 24. kolovoza, u Lanišću i Svetvinčentu obilježava sedamdeset druga obljetnica smrti mlađoga svećenika Miroslava Bulešića, koji nas i ove godine nadahnjuće svojim primjerom življena vjere i hrabrim svjedočenjem svoga svećeničkog poslanja. Za nas je vjernike to neiscrpan izvor i nadahnucće koje valja slijediti i u svome životu. Radi toga, koliko nam god bilo lijepo u Lanišću i u Svetvinčentu, kada se spominjemo bl. Miroslava i kada osjećamo zajedništvo s mnoštvom njegovih štovatelja, uvijek ostaje pitanje što dalje. Hoće li sve to ostati samo na razini slavlja i lijepoga doživljaja ili će to imati udjela i u našem svagdašnjem životu? Potreba i odgovornost svjedočenja vjere nisu prestale u poratnom vremenu kada je živio Miroslav Bulešić. I danas je potrebno živjeti i svjedočiti svoju vjeru. Vrednote za koje je bl. Miro-

slav živio i umro i danas ostaju cilj i smisao kršćanskog života. Zar nije i danas važno stati na stranu istine, poštenja i pravednosti? Zar nije i danas potrebno braniti dostoјanstvo ljudske osobe? Zar nije važno braniti slobodu vjere danas i zar nije važno živjeti odgovorno svoju vjeru kako ju je živio bl. Miroslav? Možemo li mi danas biti dosljedni u svojoj vjeri gledajući primjer dosljednosti mlađoga svećenika Miroslava Bulešića? Vjerujem da su to važna pitanja koja su nam i ove godine upućena upravo sa slavlja mučeničke smrti koja se dogodila 24. kolovoza 1947. u Lanišću.

Početak mjeseca rujna znači i početak nove vjeronaučne i školske godine. To je vrijeme kada si mi, svećenici i vjeroučitelji, a poglavito roditelji, trebamo postaviti pitanje hoćemo li naći način kako motivirati djecu i mlade da se uključe na vjeronauk u školi i na župnu katehezu jer je to neophodno za njihov rast u vjeri ili ćemo dati prednost raznoraznim aktivnostima, a s Bogom i Crkvom „pozabaviti“ ćemo se koji mjesec prije pričesti i krizme. Bilo bi dobro da svi mi stariji budemo svjesni svoje odgovornosti za odgoj u vjeri i da u toj vjeri budemo dosljedni kako bismo i mladima i djeci pokazali primjer. Miroslav Bulešić u svojoj je vjeri bio i odgovoran i dosljedan. Istina je da će neki reći da

je bio i previše strog, ali je isto tako istina da nikada ni od koga nije tražio ono što on nije sâm bio spreman i činiti i živjeti. Možda nam te odgovornosti u naše vrijeme ponekad nedostaje. Možda ćemo prije tražiti razloge neuspjeha u svima drugima i u raznoraznim okolnostima koje ne pogoduju vjeri i Crkvi iako bi vrijedilo pitati se barem ponekad jesmo li mi dobar primjer u svjedočenju i življenu prave vjere. Stoga na početku nove školske i vjeronaučne godine poželimo da bude uspješna i blagoslovljena za djecu i mlade, da roditelji budu doista svjesni svoje roditeljske odgovornosti i svoga roditeljskog poziva. Da vjeroučitelji, učitelji i nastavnici budu uspješni u prenošenju znanja, ali i da svojim primjerom doprinesu pravom odgoju onih koji su im povjereni. Nadamo se da će i naše župne zajednice biti svjesne svoje odgovornosti i dati svoj doprinos u što boljoj i zanimljivoj župnoj katehezi. Bilo bi jako dobro da naše župe svojom aktivnošću i ozračjem privlače, da budu mjesto gdje se rado dolazi i gdje se može doživjeti radost vjere u ozračju međusobnoga poštovanja i razumijevanja. S tom željom i nadom na početku još jedne školske i pastoralne godine svima želimo obilje Božjega blagoslova.

„Isus nas poziva da šrimo oganj Očeve ljubavi“

„Isus je svojim prijateljima, a i nama otkrio svoju žarku želju da donese na zemlju organj Očeve ljubavi koja će pokrenuti život po kojem se čovjek spašava. Poziva nas da u svijetu šrimo taj organj, zahvaljujući kojem ćemo biti prepoznati kao Njegovi istinski učenici. Organj ljubavi koji je Krist po Duhu Svetom zapalio u svijetu, neograničen je i univerzalan. To se vidjelo od prvih dana kršćanstva; svjedočanstvo evanđelja proširilo se poput milosnog ognja, nadvladavajući svaku podjelu među pojedincima, društvenim staležima, narodima i nacijama. Taj je organj spasio svaki oblik posebnosti i zadržao ljubav koja je svima otvorena, dajući prednost najsiromašnijima i isključenima.

Prianjanje uz organj ljubavi koji je Isus donio na zemlju obuhvaća cijeli naš život i od nas traži klanjanje Bogu i spremnost služenja bližnjima. Klanjati se Bogu znači naučiti moliti, klanjavući se Bogu, što obično zaboravljamo. Zato pozivam sve da otkriju ljepotu molitve klanjanja i da to često čine. A potom, spremnost služenja bližnjem.“, napomenuo je Sveti Otac.

(Vatican news)

IMPRESUM

Pokrenuo Antun Hek, od lipnja do listopada 1972. listić – prilog obiteljskog časopisa Kana, samostalno izlazi od Božića 1981.

Osnivač:

Biskupski ordinarijat Porečke i Puljske biskupije

Glavni urednik: Vilim Grbac

Uredništvo: Blaž Bošnjaković, Vilim Grbac,

Željko Mrak, Ilija Jakovljević, Tomislav Milohanić

Adresa uredništva:

Dobrilina 6, 52000 Pazin, tel: 052/624-342

ladonja@biskupija-porecko-puljska.hr

List izlazi 12 puta godišnje

Grafičko oblikovanje i priprema: David Ivić

Tisak/Nakladnik

JOSIP TURČINOVIC d.o.o.

Dobrilina 6, PAZIN

Broj i naziv ūro računa:

ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG d. d.

IBAN: HR7023800061147003243

Uplate iz inozemstva izvršiti na:

JOSIP TURČINOVIC d.o.o.

Dobrilina 6, PAZIN

IBAN: HR7023800061147003243

BIC/SWIFT: ISKBHR2X

UDK ISSN

282 : 379.8

ISSN 1330-5018

Mreže

„I oni odmah ostaviše svoje mreže, i podoše za njim“ (Marko 1,18).

Netko je na internetu plasirao zanimljivu vinjetu, nadahnut ovim tekstrom iz Markova evanđelja. Na vinjeti su sličice koje označavaju suvremene društvene mreže, kakve obično stoje kao prečaci na ekranima naših mobitela ili računala te jednim „klikom“ bivamo preusmjereni na njih. To su naše „mreže“. U vremenu interneta riječ mreža odnosi se na društvenu mrežu: Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, sva stara i nova susretišta virtualnoga svijeta.

U kontekstu Evanđelja, Marko nam priča kako je Isus prolazeći kraj Tiberijskoga jezera, video Petra i Andriju i pozvao ih da budu njegovi učenici. Njihova je reakcija bila trenutna, oni su odmah ostavili svoje ribarske mreže i postali Isusovi učenici, sljedbenici.

Ribarska mreža Andrije i Petra znači njihov životni poziv, poslovno nasljeđe njihova oca. Oni ostavljanjem mreža pokazuju da odustaju od dotadašnjega načina života, okreću novu stranicu i idu za Kristom. Za razliku od njihovih mreža, naše su društvene mreže pretežito – razonoda, i tek su jednim manjim dijelom vezane uz naše profesije, ukoliko one zahtijevaju brzu razmjenu informacija. Suvremene su društvene mreže istovremeno i blagodat i katastrofa. Blagodat su jer na

njima čovjek može naići na lijepu riječ, korisnu informaciju. Kad se komunikacija stavi u službu dobra, ona pomaže čovjekov rast, oplemenjuje ga. S obzirom da su nas mreže povezale, postale su vrhunski srednik dobra.

No, kao i svaka komunikacija, i ona virtualna može biti zatrovana negativnim osjećajima, lažima, zavisti, zlobom, razornim emocijama te čitatelj njima izložen u sebi skuplja – smeće. Tada društvene mreže postaju razorni instrument zla.

Ali, u svemu tome postoji i dobra vijest: mreže uvijek možemo ostaviti jer želimo krenuti za dobrotom, za Kristom.

Kao što su Petar i Andrija ostavljanjem svojih ribarskih mreža okrenuli novu stranicu u svom životu, to možemo i mi napuštanjem društvenih mreža. Što je to vrijedno ostavljanja, razorno, uzaludno u našim mrežama? Ne treba tražiti previše daleko – sve su ljudske slabosti ovdje našle načina da ostave svoj izričaj. Od naizgled bezazlena gubljenja vremena do svjesno i namjerno učinjenoga zla: na društvenim mrežama sve je moguće i nije nimalo virtualno jer u našoj duši ostavlja stvarne korijene i utječe na međuljudske odnose.

Upravo se tu kristalizira značaj poziva da se „ostavimo svojih mreža“. Ljudske su mreže uvijek mreže ljudskih slabosti, nasuprot mreži

Božje milosti. I čini mi se da, uza svu opreznost, u ljudskim mrežama nema nijansi, stvar je uvijek crnobijela. Ili činim, govorim, gledam, posredujem – dobro ili, s druge strane, odabirem zlo.

Društvene nas mreže razotkrivaju jer riječi posreduju, a često i potenciraju samo jednu od tih dviju opcija – dobrotu ili zlobu. Čin čitanja nekoga statusa, komentara, fokusiranje na zapisanu riječ – može se pretvoriti u fiksaciju pojedinom riječi iako ona samo na trenutak stoji pred našim očima, lišena emocionalnoga konteksta glasa koji ga izgovara ili društvenoga konteksta u kojem se odnos profilira ne samo riječju nego i pogledom, dodirom ili drugom gestom. Ako tako posredovana, dekontekstualizirana riječ ima za cilj povrijediti ili tek slagati, njen će učinak biti razoran za odrasle. A ne možemo si ni zamisliti posljedice koje trpe djeca.

Stoga je danas, više nego ikada, potrebno ostavljati mreže, ostavljati virtualne svjetove i ići za Bogom jer se njegov poziv ljubavi uvijek ostvaruje u stvarnom kontaktu, sa stvarnim ljudima, u malim stvarima koje život znače. A ako ih već ne možemo ostavljati, onda na tim modernim mrežama budimo barem – sijaći dobra jer samo tako pokazujemo da smo krenuli za Kristom.

ACEDIA

Papa je povodom spomena na Parškoga župnika, zaštitnika i uzora katoličkih svećenika, napisao svojim svećenicima pismo. Spominjući se ovoga mjeseca jednog našeg svećenika, blaženoga Miroslava Bulešića, izazvani smo (mi svećenici) jednim i drugim primjerom malo o sebi razmisliti. Iz izjava i Dnevnika Miroslava Bulešića pršte iskre evangelizacijskoga nastojanja, iskre žrtve i sagorijevanja za Boga, vjeru i sve kojima je stavljen na službu. On jednostavno ne miruje. Ne miri se sa situacijom. Ne povlači se zbog opasnosti, nego stalno razmišlja što i kako učiniti da se Riječ Božja prenese i pronese njegovu puku, kako da narod odvrati od loše prakse u koju ga uvode komunistički omladinci i aktivisti. On zna da ga oni špijuniraju i da mu spremaju neugodnosti, ali se ne povlači i ne zatvara se ustrašen u svoja četiri zida, ne skriva se iza zidova "sakristije" gdje oni obećavaju da mu neće ništa, već hrabro izlazi pred svoj narod, zalaže se za njega pred važećim vlastima, tražeći da se oslobole oni strpani u zatvore, da ga se pusti dati sakramente svakom katoliku koji traži isповijed, pričest i bolesničko pomazanje, bez obzira kojoj vojsci i kome narodu taj pripadao, je li Hrvat, Nijemac, Talijan ili bilo što drugo. Miroslav, u misijskom žaru, uzima doslovno velik, težak drveni križ i nosi ga za vrijeme pučkih misija od Kanfanara do Barata, sve kako bi narod potakao na veću i iskreniju pobožnost... O, ludoga li mladića, ludoga li popa! I to je spreman u svojoj revnosti činiti. Sumnja li još tko da je ovaj mladić zaljubljen u Krista? Takve ljudosti mogu raditi samo zaljubljeni.

On stoji sam, osamljen, naspram organizirane strukture komunističke partije koja nasrće na katoličku vjeru, katolički moral i katoličke običaje, sve ismehujući i organiziranim manifestacijama uz ples, viku, vrisku, smijeh i podcenjivanje proglašava to katoličko nazadnjim i osuđenim na propast svakoga trenutka. Miroslav hrabro stoji nasuprot tome, traži i bori se za istinu koju mu neće ni dati ni priznati. Da, tu se doista radi o razmjeru snaga između Davida i Golijata.

Papa u svom pismu piše: „Braćo, hvala vam na vašoj vjernosti preuzetim zadaćama. Uistinu je znakovito da u društvu i kulturi koja je 'rasplinost' pretvorila u krepot postoje ljudi koji podržavaju obveze koje zahtijevaju sav život te ih nastoje ostvariti.“ S druge strane, Papa upozorava na opasnost u kojoj se nalaze svi koji prolaze kroz teška, izazovna vremena. Riječ je o raznim pokušajima bijega: „(...) okretanje glave od problema, ili pak 'intelektualizmi', reklo bi se filozofiranje, u stilu 'takav je život', 'što ćemo' i slično.“ Posebno upozorava na opasnost „sladunjave žalosti“, duhovnoga stanja koje su drevni monasi ioci nazivali *acedia* (lat.). Na hrvatski se jezik ta riječ obično prevede kao lijenos, no riječ je o nečemu puno dubljem: tromosti duha, bezvoljnosi, ravnodušnosti. Žalost paralizira hrabrost da se nastavi s radom, molitvom, čini nas antipatičnima našim bližnjima. Monastički pisci koji iscrpno opisuju ovu manu nazivaju je najvećom neprijateljicom duhovnoga života.“ Papa poziva svećenike: „Ne izolirajte se od svojega puka, ni od prezbitera ili od zajednica. Još se manje zatvarajte

u zatvorene elitističke skupine. To u konačnici guši i truje duh.“ (Glas Koncila, br. 32-33, str. 5)

Kako izgleda, komunistička je partija uspjela u Istri nametnuti svećenicima strah: ubojstvom Miroslava Bulešića, Francesca Bonifacia, namještenim smrtima još nekih ljudi kao „igre slučaja“, huškanjima „smrt popu Brumniću“, „smrt popu Milanoviću“, proganjanjem, porezom tako da otmu i krevet na kome je svećenik spavao, špijuniranjem propovijedi i kaznama zatvora za tobožnju neprijateljsku propagandu s oltara, prisiljavanjem na vojnu obvezu i samoga biskupa Nežića. Tako su natjerali svećenstvo da se povuče, da glasno ne govori, kako se partija ne bi obrušavala i na narod. Time je uspjela razdvojiti svećenstvo od naroda, tako da jedino u Istri (u cijeloj Hrvatskoj) narod stoji na distanci od svoga svećenstva. Tako je došlo do izvjesne *acedie*. Moderno vrijeme donosi isto omalovažavanje vjere, ismijavanje, lažnu, tobožu znanstvenu, liberalnu protuvjersku ideologiju koja se vidi na svakom koraku i gotovo u svakom retku „nezavisnih“ tiskovina. Turizam i materijalno „blagostanje“ doprinose daljnjem raspoloženju bezvoljnosti i bespomoćnosti, i u narodu i u svećenicima, da se „tu ništa ne može“, da „tako mora biti“ jer sve ide u tom pravcu. Nema se smisla opirati ni truditi protiv struje. Takav je život!

Papa kaže da ako je tako, onda je tu „uvijek na djelu neko pomanjkanje vjere u Božju providnost i njezinu djelovanje.“ Neka nam životni primjer i nebeski zagovor blaženoga Miroslava Bulešića vrati odlučnost, hrabrost i srčanost.

Gospa kao sigurno utočište

Ovi smo dana čitali kako neki od vidjelaca Gospe u Međugorju navodno žive raskošno, neki betoniraju plaže, protiv čega se bune građani, neki su takvi ili onakvi. To bi tobože trebalo diskreditirati sve ono što se dosad događalo u Međugorju. A dogodilo se mnogo toga. Tisuće su ljudi ondje doživjele možda svoj prvi susret s Bogom, prvi se put ispovjedili, susreli se s novim duhovnim iskustvom, doživjeli zajedništvo. Da ne spominjemo tisuće mladih koji se ondje okupljaju, zajedno mole i pjevaju te im se na licima ocrtava radost. Postavlja se pitanje je li sada najvažnije znati jesu li ondašnja ukazanja autentična ili nisu ili je važnije vrednovati sve ono što se u zadnjih nekoliko desetljeća ondje dogodilo, ne u smislu nekih čudesa koja neki priznaju neki ne, nego po pitanju buđenja vjere i zadovoljenja potreba modernoga čovjeka za nekim duhovnim sadržajima.

Autentičan kršćanski pristup Gospiji
 Pitanje autentičnosti čudotvornih ukazanja ne može biti jedino važno, a pogotovo ne najvažnije. Naime, kada netko pristupi Bogu ili Gospu samo i isključivo iz razloga da nešto dobije, bilo to zdravlje ili nešto drugo, to nije istinski kršćanski pristup. Istinski kršćanski susret s Bogom ili Gospom jest onaj kada im čovjek pristupi da im zahvali na dobročinstvima koja je primio, a toga možda često nije bio svjestan. Ja vjerujem da većina hodočasnika s tom namjerom hodočasti u Međugorje, ali i u druga marijanska svetišta. Pogotovo u mjesecu kolovozu, na Gospine blagdane, naići ćemo na mnoštvo vjernika i u najzabačenijim Marijinim crkvama. Mnogi su ljudi i danas spremni propješaćiti kilometre kako bi častili Gospu ili zahvalili Gospu na njezine blagdane. I to je jedna od najstarijih tradicija, kako u Istri, tako i u gotovo svim hrvatskim regijama. Nijedan svetac ne može sebi privući toliko vjernika koliko ih k sebi privuče Gospa. Očito za to postoji neki razlog.

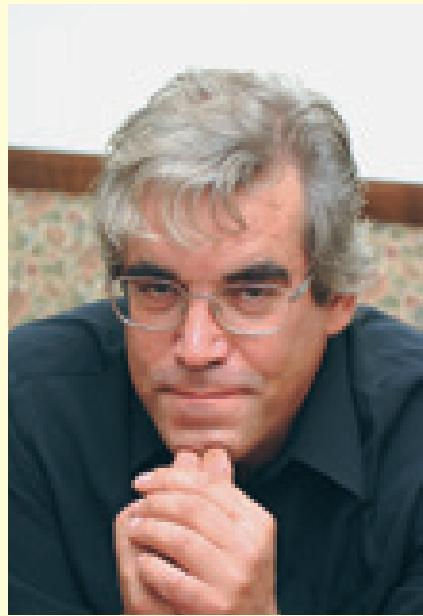
Izvořišta marijanskoga kulta

Sjetimo se kako je nastao kult Bogorodice, kada je u 4. stoljeću u Rimu izgrađena prva velika crkva posvećena Gospo. Tada, u 4. stoljeću, mijenjao se svijet, Rimsko Carstvo

išlo je prema svome kraju, ljudi su postali svjesni da im nikakva velika dobrobit ne dolazi od moćnika ovoga svijeta. Svi dotadašnji moćnici nisu poznavali istinsku ljubav, čovjekoljublje, poniznost, solidarnost, empatiju prema onima koji su najugroženiji. Ljudi su shvatili potrebu da se uteknu nekome tko je jači, tko može promijeniti svijet, tko može promijeniti ljude. Bilo je onda teško iz jednoga svijeta, kojim su vladali svakovrsni bogovi, shvatiti veličinu jednoga Boga. Ubrzo su shvatili tko je Marija, uzeli je kao svoju zagovornicu kod Boga, osjećali su je bliskom. Ako ništa drugo, po tome što je tijekom života svasta morala pretrpjeli. Možete zamisliti osjećaje jedne majke koja stoji pod križem na kojem visi i u strašnim mukama umire njezin sin? Možete zamisliti kako se osjećala dok su ga nepravedno optuživali, unatoč tome što je mnoge izlijecio, oslobođio demona, uskrisio? A takvih osjećaja bilo je previše u ondašnjem svijetu, gdje običan čovjek nije imao nikakvih prava, svi su ga gazili, bio je prepušten na milost i nemilost moćnika.

Zašto se ljudi utječu Gospoj?

Ljudi su osjećali veliku potrebu za Nekim tko im je blizak, tko je proživljavao ono što je Marija proživljivala, trpio onako kako je ona trpjela. Zato se nemojmo čuditi ako je u svijetu i u Hrvatskoj toliko crkava posvećeno Gospo. Caste ju i muslimani. Ljudi su uvijek tražili zagovor i pomoć Neba, a na Nebu im je najbliža bila Gospa. Razmišljali su: „Kako nam može pomoći netko tko nije iskusio ono što mi sada iskušavamo, tko nije trpio bol koju mi trpimo, netko tko nije iskusio križ života?“ Logično je stoga bilo da su se obratili Mariji. I danas nema čovjeka na Zemlji koji može reći kako u svom životu nije nikada iskusio nekakav teret križa, veći ili manji. Nema nikoga tko može reći kako se nikada nije susreo s ljudskom zlobom i nebrigom. Vjerujem da svi ljudi čeznu za jednim svijetom u kojem će biti više ljubavi, služenja, solidarnosti, poštenja. Iluzorno je očekivati da ćemo sve to za čime čeznemo dobiti od moćnika ovega svijeta. Zato svoje oči upiremo prema Nebu, prema onoj koja zna

što i kako se osjećamo, što nam je potrebno i za čime čeznemo.

Marijin govor šutnje

Mi živimo u svijetu inflacije riječi. Svi nešto viču, govore, obećavaju, nariču... Marija većinom šuti. Njezin se glas ne čuje čak ni pod križem, kada bi gotovo svaka majka „pozvala Boga na račun“ za toliku bol koju mora trpjeti. I baš zato njezina šutnja govori sve. Svi se u toj šutnji prepoznaju. Ne treba hodočastiti daleko. Marija je tu, uz mene, u svakoj crkvi, svugdje gdje njezini sinovi osjećaju potrebu za njezinim zagovorom. Marija nas ne uči silinom riječi. Uči nas svojom šutnjom. Obično su nam i među ljudima najbliži oni koji malo govorile, ali su uvijek spremni izaći nam ususret. Svaki čovjek ima potrebu za Marijom. Ali, kao pravi kršćanin, ne zaboravlja i zahvaliti joj za sve, za znane i neznane dobrobiti. U tome istinskoga vjernika ne mogu spriječiti ni vrućine ni oluje. Kao što nitko nije mogao spriječiti Gospu da stoji pod križem i svom Sinu bude jedina potpora. A mi smo svi sada njezini sinovi. Zar onda itko može sumnjati da će ga Marija iznevjeriti? Taj osjećaj bliskosti s Marijom u svijetu anonimnosti jako je važan. I to je ono što ljudi privlači. Taj osjećaj bilo bi pogubno ismijavati ili pokušavati zatrati, bez obzira gdje se događa, u Međugorju, u nekom drugom Marijinu svetištu ili jednostavno u ljudskom srcu.

“Blaženi Bulešić je uzor u vjernosti zvanju”

Svečanom molitvom I. večerje i blagoslovom memorijalne zbirke spomena na mučeništvo započelo je u Lanišću obilježavanje 72. obljetnice mučeništva bl. Miroslava Bulešića.

Program je u župnoj crkvi započeo molitvom I. večernje koju je predvodio mons. Petar Rajić, naslovni biskup Sarsenteruma, apostolski nuncij u Litvi, Latviji i Estoniji. Prigodnu homiliju izrekao je mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski.

Na početku je uvodni pozdrav izrekao biskup domaćin, porečki i pulski ordinarij mons. dr. Dražen Kutleša. Molitvi su nazočili mons. Ivan Milovan, umirovljeni porečki i pulski biskup, mons. Janusz Blachowiak, tajnik Nunciature u Zagrebu, te više svećenika.

U prigodnoj homiliji, citiravši Duhovni dnevnik blaženika, mons.

Perić je kroz blaženikova promišljanja progovorio o grijehu oholosti, o njegovoju nutarnjoj borbi u nastojanju da ustraje u vjernosti svećeničkome pozivu te je na kraju citirao blaženikovu molitvu upućenu Bl. Djevici Mariji: „Majko, u twoje se ruke predajem i preporučujem se tebi. Ti znaš moje velike potrebe, Ti poznaš moju nejaku volju. Ti vidiš moje mane: moje sebeljublje moje oholosti! Svu skrši u meni tu slabu (zlu) travu i posadi u moje srce ljubav živu, djelujuću, osnovanu na vjeri i u ufanju. Isprosi mi tu milost od Duha Svetoga. Neka se on nastani u meni i on neka vlada nada mnom. On neka mi pomogne u spoznaji samog sebe, i neka popravi izravna u meni ono što je krivo“. Gospa ga je doista i uslišila, sve je prenijela Duhu Svetomu, koji je bdio nad njim, rekao je mos. Perić. Provjeravao ga u kušnji i čuvao ga od napasti. Pratio ga svojom

milošću. Do pobjede. Do oltara da postane Misnik, Blaženik, Mučenik, Homiliju je zaključio zazivom: „Blaženi don Miroslave, mučeniče, pomozi nam da ne budemo ohole praznine, nego ponizne punine milosti Božje!“

Održano je zatim kraće klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Biskupi, svećenici i puk Božji uputili su se potom prema župnoj kući gdje je mons. Rajić, uz prigodnu molitvu blagoslovio novouređenu memorijalnu zbirku.

U ondašnjem župnom uredu i još jednoj prostoriji postavljena je memorijalna zbirka spomena na „kravu krizmu“ i mučeništvo bl. Miroslava. Postavljen je novi pod, no u župnom uredu izložen je, na originalnom mjestu, dio drvenog poda na kojem je ležalo tijelo mučenika Miroslava u trenutku mučeništva. Daske, natopljene mučenikovom krvlju postavljene su na

tadašnje mjesto, zaštićene stakлом i prikladno osvijetljene.

Ospozobljen je još jedan ulaz kojim se ulazi u veću prostoriju pored župnog ureda. U toj je prostoriji, koja može primiti više desetaka hodočasnika, postavljena stalna projekcija dokumentarnog filma o mučeništvu bl. Miroslava. Izložena je fotografija i originalni popis krizmanika generacije 1947., a poseban dio donosi detaljniju povijesnu građu o biskupovom izaslaniku mons. Jakobu Ūkmaru, kojeg su napadači istovremeno s umorstvom bl. Bulešića pretukli, te ostavili bez svijesti, uvjereni da su ga ubili. Zbirka nadalje, slikom i dokumentima, hodočasnicima pričižava lik i djelo vlc. Stjepana Ceka, tadašnjeg laniškog župnika, kojeg je majka spasila sakrivši ga ispod stepeništa, a koji je kasnije, zajedno s više župljana Lanišća, nepravedno, montiranim sudskim procesima, osuđen na više godina zatvora. Autor izložbe je David Ivić, a tekstove su pripremili vicepostulator vlc. mr. Ilija Jakovljević i kancelar biskupije preč. Sergije Jelenić.

U prostoriji župnog ureda, osim dijelova originalnog poda, na istom se mjestu od onda nalazi i komad zidne žbuke pošpricani mučenikovom krvlju, a pored toga je njegov portret u prirodnoj veličini. Uz još nekoliko informativnih panoa

i predmeta iz onoga vremena pored prozora je pisaći stol na koj se nalazi knjiga hodočasnicih zapisu. Mons. Perić je ovom prigodom zapisao „Na mjestu mučeništva za vjeru u Isusa Krista svećenika i mučenika blaženoga Miroslava Bulešića uzdižem žarke molitve Presvetom Trojstvu za blaženikovu kanonizaciju, za njegovu Istru, za njegov hrvatski narod i Crkvu Božju. Blaženi mučeniče Miroslave moli za nas.“

U izjavi za medije, na pitanje u čemu blaženi Bulešić može biti najveći uzor ljudima današnjeg vremena, mons. Perić je istaknuo: „Blaženi Bulešić nam je uzor u vjernosti zvanju koje čovjek ima. Jesi li djevojka budi vjerna, čestita i čista djevojka, jesi li majka budi vjerna odana supruga, prava majka svojoj djeci, jesi li svećenik budi čvrst i čist u svome svećeničkom zvanju, jesi li redovnik redovnica ustraj u zvanju i daj primjer drugima, mladićima i djevojkama da izaberu duhovno zvanje, jesi li biskup budi vjeran biskup na svome mjestu, da budeš primjer i poticaj drugima, da se više nadaju i da više vjeruju.“

Ispod župne kuće obilježeno je mjesto, pojilo, gdje je ubojica, peruci okrvavljenе ruke i nož, ponavljao riječi bl. Miroslava Bulešića: „Isuse, primi moju dušu!“, te prokometirao „Primio sam mu je ja!“, a označeno

je i mjesto gdje je sakupljena krv iz župne kuće izlivena na posvećeno tlo pokraj crkve.

Jedan od eksponata je i komadić blaženikovog kolara koji je okrvavljen u trenutku mučeništva, izložen je u umjetničkom drvorezu koji je djelo Mate Žmaka Matešića, svjedoka de visu (po viđenju) laniških događaja, koje je kasnije opisao u knjizi „Krvava Krizma - Lanišće 1947.“

Dio opusa izložbe su također: komadić košulje s tragovima blaženikove krvи koji je izložen uz jednu od njegovih prvih fotografija i prvi reljefni portret kojeg je nekoliko godina nakon mučeništva dao izraditi vlc. Atilije Krajcar 1969. godine.

Tadašnja prostorija župnog ureda, mjesto mučeništva, gdje se na zidu nalazi uokvireni ulomak tadašnje žbuke s blaženikovom krvlju, uređena je preostalom originalnim namještajem i drugim predmetima koji su se tada ondje nalazili.

Prigodne zahvale prije odlaska prema župnoj kući izrekao je vlc. Josip Mašina, župnik domaćin, koji je uz zahvalu biskupima i svećenicima te zahvalu svim suradnicima na projektu postavljanja memorijalne zbirke, posebnu zahvalu uputio mještanima Lanišća na neprocjenjivoj suradnji u svemu što se čini.

(Tekst i foto: G. Krizman)

„Blaženi Miroslav je tražitelj Boga u svemu i svima“

U subotu, 24. kolovoza 2019. godine, u Svetvinčentu je svečanim misnim slavlјem obilježena 72. obljetnica mučeništva bl. Miroslava Bulevića. Misno slavlje predvodio je mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski.

Ukoncelebraciji su bili: mons. Petar Rajić, apostolski nuncij u Litvi, Latviji i Estoniji, mons. Ivan Devčić, riječki nadbiskup i metropolita, mons. Zdenko Križić, gospicko-senjski biskup, mons. Ivica Petanjak, krčki biskup, mons. Ivan Milovan, umirovljeni porečki i pulski biskup, mons. Ja-

nusz Blachowiak, tajnik Nunciature u Zagrebu te šezdesetak svećenika i redovnika iz Porečke i Pulskog i drugih biskupija. Na misi se okupilo oko tisuću vjernika među kojima su ove godine bile posebno brojne redovnice iz raznih družbi, napose iz Istre i iz Rijeke, među kojima i s. Dobroslava Mlakić, vrhovna poglavica Družbe sestara Presvetog Srca Isusova. Misi je nazario i načelnik Općine Svetvinčenat Dalibor Macan sa suradnicima te Božo Kirin, načelnik Policijske uprave istarske, čiji su djelatnici i u Lanišću i u Svetvinčentu pružili logističku podršku u regulaciji prometa.

U uvodnim riječima pozdrava, biskup domaćin, mons. Dražen Kutleša je istaknuo da za sve nas vjernike smrt i proglašenje blaženim mučenika Miroslava su veliki povijesni događaj koji su razlog naše velike nade i utjehe. U osobi se našega blaženika spaja cijelokupna tragedija koja je pogodila pučanstvo Istre, Hrvatske i Europe tijekom prošloga stoljeća obilježenog trima velikim neljudskim sustavima, komunizmom, fašizmom i nacizmom. U osobi bl. Miroslava prepoznajemo pobjedu Kristova evanđelja nad totalitarnom ideologijom, pobjedu Božjih prava i savjesti nad nasiljem i ugnjetavanjem, pobjedu praštanja

i pomirbe nad mržnjom i osvetom. Naš bl. Miro predstavlja svećenika i vjernika koji želi oprostiti i pomiriti se, očistiti sjećanje od mržnje pobjeđujući zlo dobrim tako da mu osveta postane oprost.

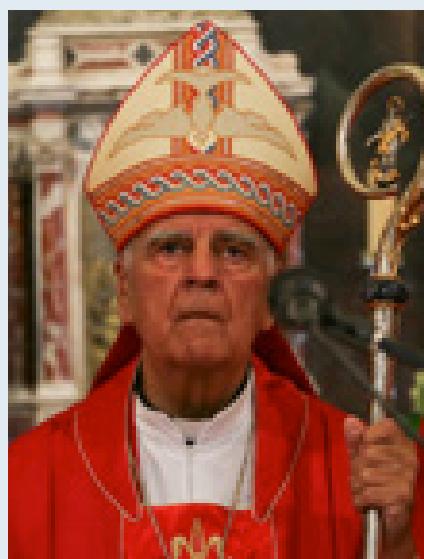
U prigodnoj homiliji mons. Perić je, služeći se zazivima blaženika koje je on zapisao u svome Duhovnome dnevniku, kroz petnaestak citata nastojao okupljenima približiti jedinstveni svetački lik tog mladog svećenika. Napomenuo je da je upravo Duhovni dnevnik bio glavni izvor za procjenu Miroslavove svetosti. Mons. Perić je kod objavlјivanja prvog izdanja Duhovnog dnevnika, 2017. godine, koje je pripremila Vicepostulatora, radio teološku korekturu, pa je stoga vrsni poznavatelj lika tog našeg Božjeg ugodnika.

Kroz razne citate koje je blaženik zapisao na poseban način tijekom duhovnih vježbi, ili prije velikih životnih koraka, kao što je primanje reda subđakonata, đakonata i prezbitera, mons. Perić je okupljenima na profinjeni način oslikao dubinu, duhovnu profinjenost ali nadasve snagu proživljavanja duhovnih previranja koje je Miroslav zapisao, a sve s nakanom ispravljanja onoga što ga je u životu na bilo koji način udaljavalo od postizanja vjerničkog idealja, života sukladno Kristovu nauku.

Tijekom duhovnih vježbi u Dajli, pripravljajući se za subđakonat, blaženik se na poseban način utječe Blaženoj Djevici Mariji, moleći je da mu od Boga isprosi milosti kako bi

postao što vjerniji službenik Božji, da ne traži sebe nego samo Boga, i to „u svemu i svima“, da bude „čist na duši i tijelu“, „poslušan uvijek“ i „vjeran svome zvanju“. I u teškim trenutcima, ili napose u takvima, bl. Miroslav se utječe Blaženoj Djevici Mariji, pa tako na duhovnim vježbama za đakonat, u Puli, tijekom listopada 1942. moli „da ne padne u razočaranje, nego da nauči trpjeti za Boga“, rekao je mons. Perić. U Rimu, u studenome 1942. blaženik promišlja o svome odnosu prema bližnjima, svjestan da mu ponekad nedostaje poniznosti i ljubavi prema bližnjijima vapi Mariji da mu isprosi milost da poštuje bližnje kao što bi on želio da poštuju njega. U svome sazrijevanju blaženik je svjestan i napasti koje prijete njegovu životu u čistoći, svjestan je da mora bolje izbjegavati grešne prigode, i ta svoja poniženja prikazuje Majci Božjoj.

Veličanstvena dubina kojom bl. Miroslav doživljava svoje svećeništvo vidljiva je iz zapisa u kojem se raduje najavi svoga ređenja, ali i iz duboke strepnje i straha hoće li ustrajati, hoće li dovoljno ustajno i dostojanstveno ostvarivati svoje poslanje. U svojim mladomisničkim nakanama, koje je zapisao u Rimu nekoliko dana prije ređenja, u travnju 1942. spominje sve ključno i nužno za svećeništvo i što ono obuhvaća: prikazanje, darivanje, vjerno služenje, slava Božja, spas duša, poniznost i požrtvovnost, jaka volja u poslumu Bogu, molitva za narod, za roditelje, za brata i tri sestre, za

dobročinitelje, prijatelje i sve koji se preporučuju u njegove molitve, istaknuo je mons. Perić.

U ožujku 1944. bl. Miroslav zapisuje „Ako me hoćeš k sebi, evo me pripravna. Svoj život Ti sasvim darujem za svoje stado. Uz Tvoju milost, i ako me Ti učiniš dostoјnim, ne bojim se mučeništva, već ga žudim. Neka bude Tvoja volja.“, tko ovako u sebi njeguje ljubav prema Bogu za svoje vjernike, on će tu ljubav pokazati i u najvećem svedočanstvu vjernosti, u prolijevanja vlastite krvi, rekao je propovjednik.

O dubini i snazi njegove posvećenosti životu prema evanđeoskim vrednotama najviše govori njegov zapis u dnevniku dva mjeseca prije mučeništva, 24. lipnja 1947.: „Daj mi, Bože, prije smrt nego da padnem u jedan grijeh nečistoće, ja želim, ako je Tvoja volja, čim prije doći k Tebi. Inače kazni me, kroti me, ponizuj me!“, don Miroslav doživljava strepnje iznutra, prijetnje izvana. Ali on ima sigurno utočište. Ako je volja Božja, spremam je i u smrt samo da ne sagriješi. Grijeh je nesreća, a krjepost je sreća, rezimira je mons. Perić.

Posljednji zapis koji je propovjednik istaknuo, zapisan mjesec dana prije mučeništva, odnosi se na njegov, kao smatra blaženik, „neuspjeh u odgoju sjemeništaraca, i još ono što se govorilo za simpatiju jedne djevojke prema meni; i svemu tome nadodaje se i drugi

moj, naš, neorganizirani posao.“, zapisao je vlč. Miroslav, i nadodao „Postao sam neuslužan, nemiran, omalovažujem, kritiziram druge i starije, pa i poglavare, a i mlađe. Nisam više onakav, kakav sam bio. Onda sam rastao, a sada propadam. Bože moj, što se ja bojim za sebe! Hoću li ustrajati u svome zvanju?!“ No, strepnju za zvanje pojačava još jedna dublja strepnja „Neka duboka bojazan napunjuje mi dušu.“, predosjećajući možda nadolazeće mučeništvo.

„Komu da povjerim svoje teškoće? Samo Tebi, Bože moj! I Tebi, Majko moja! Ti vidiš moje duševne patnje i trzavice. Ovo Ti prikazujem! – Ako je malo to, daj mi još!“, citirao je nadalje propovjednik, te nastavio, evo brata našega Miroslava, bogoslova i svećenika, od krvi i od mesa, u kušnjama od Duha i u napastima od zloduha, koji priznaje svoje neraspoloženje, nalazi mu uzroke. Za što je uvjeren da je kriv, iskreno se kaje, a uvijek se u ruke Božje predaje, spreman na mučeništvo ne puste želje, nego životvorne krvi.

Homiliju je zaključio zazivom: Neka blaženi mučenik Miroslav sve

potrebne i danas zagovara u nebu, gdje mu je molitva i moćnija i uslišanja.

Misno slavlje završilo je blagoslovom s relikvijarom koji je bio izložen prigodom beatifikacije u pulskoj Areni 28. rujna 2013. godine. Nakon završnog blagoslova svi okupljeni pristupili su čašćenju relikvijara s relikvijama kojeg je na čašćenje davao vicepostulator vlč. mr. Ilija Jakovljević, a zatim su prošli u ophodu iza oltara gdje se čuvaju okrvavljeni blaženikov talar, i jastuk natopljen njegovom krvlju.

Prije mise prigodni duhovni glazbeno-poetski program u kojem je između pjesama pročitano više blaženikovih poznatih citata, izveli su Davor i Vesna Terzić iz Rovinja.

Na misu obljetcnice mučeništva u Svetvinčenat, kako je to već tradicionalno, došli su hodočasnici pješaci iz raznih istarskih mjesta: iz Pule su s hodočasnicima bile sestre Milosrdnog Isusa, s. Jaira i s. Ivana, iz Vrsara je sa dvadesetak hodočasnika dopješačio i župnik vlč. mr. Lino Zohil, a s hodočasnicima s Pazinštine bio je fra Marinko Klaić.

Misu je glazbeno animirao zbor iz Župe Sv. Pavla u Puli pod ravna-

njem dirigenta i voditelja zbara dr. Andreja Angelinija te uz orguljsku pratnju prof. Gabrijele Vuković.

Velike zasluge u organizaciji ovoga slavlja imaju vjernici Svetvinčenta predvođeni župnikom vlč. Darkom Zgrablićem, a potrebnu raspoloživost je dala i općina omogućivši prostore za osvježenje hodočasnicima pješacima nakon napornog pješačenja.

Misu je direktno prenosio Hrvatski katolički radio.

Trodnevnu duhovnu pripravu za spomen mučeništva ove je godine u Svetvinčentu predvodio vlč. Joel Cattary.

Misa je ove godine, zbog učestalih pljuskova tijekom poslijepodneva održana u crkvi, a ne kako je uobičajeno, na trgu ispred crkve, no veliki broj hodočasnika koji je misu pratilo na trgu, osim svih onih koji su bili u crkvi dokaz je da štovanje bl. Miroslava u Istri itekako živi i raste, a to je zasigurno najveća i najdraža nagrada svakome tko se je za života trudio živjeti po Božjem - dovoditi i dalje ljude Bogu.

(Tekst i foto: G. Krizman)

Odgajatelj u molitvi

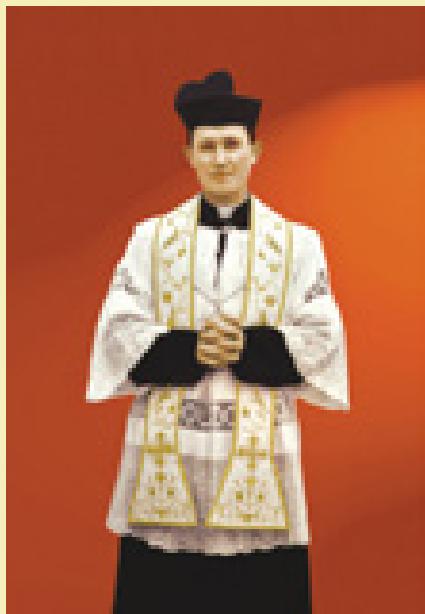
Mladi župnik u Baderni Miroslav
Bulešić održao je na "11. nedjelju po Duhovima" (1944.) – negdje u kolovozu – propovijed svojim župljanima koji su pretežno bili slabije vjerski izgrađeni. Propovijed je bila o molitvi. Te se nedjelje u Markovom evanđelju čitala poznata zgoda kako je Isus svojom božanskom moći čudesno izlijecio gluhog mucavca. Vlč. Miroslav je započeo svoj govor navodeći riječi evanđelista Marka:

"I odmah mu se otvoriše uši i razdriješi se spona jezika te stane govoriti razgovijetno, pravo" (Mk 7,35)...

Bog nam je dao moć govora zato da ga iskoristimo na onaj način, kako Bog hoće. A mi pravo govorimo kada Boga hvalimo, častimo, slavimo. Kad našim riječima, koje odgovaraju našem nutarnjem raspoloženju, priznajemo Boga za svojeg Vrhovnog Gospodara kojemu služimo, kojega volimo. A kada to činimo? Kad se Bogu molimo. Molitva je svako djelo učinjeno Bogu na čast, bilo tjelesno ili duševno. Molitva je uzdizanje našeg razuma ili pameti k Bogu. Molitva je tada kad se čovjek udalji od ovozemaljskih stvari i od ljudi te se uzdiže Bogu i s njime razgovara... Ta molitva može biti i

samo unutarnja, ali i izvanjska; ova se pokazuje u „formulama“, obrascima. Možemo imati posebne načine ili obrasce molitve, kao što je ona prekrasna formula, čista molitva, koju nas je naučio sam Isus Krist: „Oče naš, koji jesi na nebesima...“

Bog je stvorio tijelo i dušu. Oboje moraju Bogu služiti pa bilo gdje se nalazili i bilo u kakvom su poslu. A da to može imati jednu svrhu treba to izraziti, usmjeriti te imati uvijek tu dobru nakanu. – Moli zato ona siromašna žena, koja se u svojem siromaštvu muči u radu za svoju obitelj, koju uzdržava i odgaja za Boga; moli onaj ratar na polju kada to Bogu prikazuje; moli onaj bolesnik na svojoj postelji, kada Bogu prikazuje svoje trpljenje. – I najsjajnije djelo naše, ako je k Bogu upravljeni, ima vrijednost te postaje molitva. Dakle, treba da je prisutna nakana! – Kada možemo izraziti tu svoju nakanu? Na početku svakog dana. A kako? „Sve što budem danas činio, neka bude Tebi na čast!“ – To je lako i svatko od nas može to učiniti. Od tada cijelo naše djelovanje jest uređeno i određeno za službu Božju. Sveti Pavao poručuje. „Ili jeli, ili pili, ili drugo što činili, sve na slavu Božju činite.“ (1 Kor 10,31) Razumije se: Bogu je na čast samo ono što je dobro! - ...

Za koga se moliti? – Za sebe najprije. A i za druge! Za našeg bližnjega. Za onoga koji je dobar, ali i za onoga koji je zao. Da li pomaže molitva? – Sve je obećano molitvi: "Ištite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se! Doista, tko god ište prima; i tko traži nalaže; i onomu koji kuca otvorit će se" (Mt 7,7). – Potrebno je da se molitva upravlja osobito za one koji ne služe Bogu: za grješnike. Da se zadovolji za njihov grijeh i da se izmoli milost obraćenja i spasenja. – Molimo i molimo!"

Hodočastili bl Miroslavu

Relikvija bl. Miroslava Bulešića darovana zadarskom svetištu Gospe Maslinske

Vlč. Jakovljević predvodio je večernja misna slavlja prva dva dana trodnevnice ususret župnoj svetkovini Velike Gospe u belafuškoj župnoj crkvi. U ponedjeljak 12. kolovoza misa je počela svečanim izlaganjem relikvije bl. Miroslava koja je unesena u župnu crkvu na javno štovanje u župi Uznesenja BDM. Relikvija prvog stupnja, djelić kosti iz Bulešićeva tijela, dar je Porečke i Pulsko-biskupije toj zadarskoj župi čiji župnik mr. don Dario Tičić još od svojih sjemenišnih dana gaji osobitu ljubav prema Bulešiću. Tu pobožnost, promičući Bulešićevu svetost, dijeli i sa svojim župljanim.

Relikvija bl. Miroslava će trajno biti izložena na javno štovanje vjernika u crkvi Gospe Maslinske koja se nalazi pokraj nove župne crkve Uznesenja BDM, položena u pozlaćeni relikvijar. Vlč. Jakovljević u propovijedi je pojasnio da „počastiti relikviju znači dotaknuti Boga koji se proslavio u svom svećeniku bl. Miroslavu, mučeniku 20. st., znači dotaknuti dio svetosti i proslavljenosti Crkve. Relikvija u sebi čuva, sadrži trag svetosti Crkve. Časteći relikvije svetaca, posebno mučenika kao što je i bl. Bulešić, ne dotičemo samo dio njegova zemaljskog života, nego i dio njegovog sadašnjeg života, a to je proslava i zajedništvo sa svetima. Čašćenje relikvija je najintimnije povezano s vjerom u uskrsnuće. Dotičući, časteći relikviju, mi zapravo isповijedamo temeljni sadržaj naše vjere – vjeru u uskrsnuće“, poručio je don Ilija.

Nazivajući Bulešića marijanskim svećenikom, vlč. Jakovljević podsjetio je da je to znakovito i u datumu njegova rođenja. Bl. Miroslav rođen je 13. svibnja 1920. g., na blagdan Gospe Fatimske, u hrvatskoj obitelji u selu Čabrunići, u župi Svetvinčenat u južnoj Istri. „Činjenica da je rođen na Gospin blagdan trajno će obilježiti njegov lik Gospom. Bio je svećenik marijanske duhovnosti. Svako svoje razmatranje, poteškoću, radost, uspjeh, ali i žalost, bl. Miroslav uvijek povjerava Gospu“, rekao je don Ilija. Baš je u Rimu 1942. g. na blagdan Bezgrešnog začeća BDM, u bazilici Sv. Petra, Bulešić osobno sudjelovao kod Papine posvete svijeta Bezgrešnom Srcu Marijinu.

Spominjući se časnog primjera mučeništva bl. Miroslava i slaveći Boga koji je divan u svojim svetima, župnik don Dario Tičić zahvalio je vlč. Iliju Jakovljeviću na daru Bulešićeve relikvije. Tičić je još kao sjemeništarac u Zadru 1990. g. dobio prvu knjižicu blaženikova životopisa. Predvođeni župnikom, belafuški župljani

dva puta su hodočastili u Svetvinčenat na Bulešićev grob kojega je don Dario još u vrijeme kada se o njemu nije javno govorilo, doživio kao „domaćeg sveca koji je sav Bogu predan“.

Nakon mise 13. kolovoza vjernici su pogledali dokumentarni film ‘Moja osveta je oprost’ koji prikazuje kako je Bulešić sveto podnio mučeničko stradanje. Bulešićev subrat u pazinskom sjemeništu, kasnije riječko-senjski nadbiskup Josip Pavlišić, 1997. g. posvjedočio je u crkvi u Lanišću kako mu je Bulešić tri mjeseca prije svoje smrti, u kasno proljeće 1947. g., govorio o bijelom i crvenom mučeništvu: „On se već tada pripremao na mučeništvo“. A govoreći o svećeničkom poslanju sjemenišarcima, Bulešić je tih dana rekao što je i zapisao u svom dnevniku: „Biti svećenik znači – biti mučenik“.

Potaknuvši da je svatko od nas pozvan posvetiti se nebeskoj Majci Mariji, tijekom mise 13. kolovoza vlč. Jakovljević predvodio je molitvu posvećenja vjernika i obitelji Gospu, pred blaženikovom relikvijom u župnoj crkvi, izričući molitvu posvete riječima bl. Miroslava Bulešića.

U Umagu izведен recital o bl. Miroslavu Bulešiću

Uumaškoj župnoj crkvi na misi *pro populo* gostovali su župljeni župe Lanišće, mjesata mučeništva bl. Miroslava Bulešića, zajedno sa župnikom vlč. Josipom Mašinom. Donijeli su Blaženikovu relikviju za javno štovanje te su na kraju mise izveli prigodan program. Nastojali su tako ljudima toga kraja pružiti priliku da malo bolje upoznaju život bl. Miroslava Bulešića.

Misno slavlje predvodio je umaški župnik i dekan preč. dr. Josip Grbac koji je u prigodnoj homiliji istaknuo vezu našega sadašnjeg života i života u vječnosti. Citiravši papu Benedikta XVI. istaknuo je pogrešno razmišljanje ljudi koji smatraju da između ovoga sada i onoga poslije postoji neka jasno određena granica. Ta granica nije kronološka. Vječnost nije neko beskonačno vrijeme, to je jedan drugačiji način postojanja, egzistencije. Ovo što sada radiš, jest vječnost, dobro ili zlo, reka je obraćajući se okupljenim vjernicima. Živjeti sada u vječnosti stav je svetaca. Citiravši Duhovni dnevnik bl. Miroslava Bulešića, istaknuo je da se tim dnevnikom provlači jedna cr-

vena nit: živjeti sadašnji život kao da je vječnost. To je karakteristika velikih i malih svetaca, veliki su oni na oltarima, oni mali, to bismo mogli biti svi mi, zaključio je dr. Grbac.

Nakon misnoga slavlja gosti iz Lanišća izveli su glazbeno-scenski prikaz temeljen na poemi o bl. Miroslavu Bulešiću „Vitez Božji“, autora Antuna Milovana. Tijekom scenskoga prikaza laniški je zbor izveo pjesme „Pozdravljeni Marijo“ i „O Marijo, Majko mira“ koje su vjernici pjevali u crkvi na ‘krvavoj krizmi’ dok je izvana bjesnio napad bezbožnika. Igrakaz, u simboličnim ulomcima, prikazuje pojedine istaknute faze Blaženikova života, s naglaskom na službovanje u Baderni, u Kanfanaru te na vrijeme koje je proveo kao odgojitelj u Pazinskom sjemeništu.

Na samom kraju svi su okupljeni zajedno izmolili molitvu za zagovor bl. Miroslava Bulešića te je uslijedilo čašćenje relikvija. Tom su prigodom sakupljeni prilozi vjernika za pomoć pri uređenju laniške župne kuće gdje je u župnom uredu Blaženik podnio mučeništvo.

(G. Krizman)

Mons. Bože Radoš imenovan novim varaždinskim biskupom

Papa Franjo imenovao je mons. Božu Radoša, svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije i dosadašnjega rektora Papinskog hrvatskog zavoda svetoga Jeronima u Rimu, novim varaždinskim biskupom. Na toj će dužnosti zamijeniti biskupa Josipa Mrzljaka. Mons. Bože Radoš rođen je 1964. godine u Crvenicama, u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji. Nakon što je u Zagrebu i Đakovu završio sjemenišnu klasičnu gimnaziju, u Đakovu je započeo filozofsko-teološki studij te diplomirao 1990. godine. Iste je godine zaređen za svećenika tadašnje Đakovačko-srijemske biskupije. Četiri godine kasnije na Papinskom je sveučilištu Gregoriana u Rimu magistrirao na temu „Motivacija za Bogu posvećeni život. Biblijski, teološki i psihološki aspekti“.

Bio je duhovnik u đakovačkoj Bogosloviji, u nadbiskupiji je obavljao službu asistenta za permanentni duhovni odgoj mladih svećenika, koordinatora za duhovnu formaciju svećenika, a od 2010. godine kanonik je Đakovačko-osječke nadbiskupije. Bio je duhovni asistent đakovačke sekcije Hrvatskoga katalističkog liječničkog društva, član uredništva nadbiskupijskoga časopisa „Vjesnik“, a od 2013. godine i član Nadzornoga odbora Papinskog hrvatskog zavoda svetoga Jeronima.

U više je zemalja predvodio duhovne vježbe i organizirao hodočašća. Na Katoličkom je bogoslovnom fakultetu u Đakovu predavao nekoliko kolegija te u hrvatskim časopisima objavio petnaestak radova o kršćanskoj duhovnosti. Za rektora Papinskog hrvatskog zavoda svetoga Jeronima u Rimu imenovan je 2016. godine.

(www.vaticannews.va/hr)

Župa u Petrinji proslavila spomendan suzaštitnika bl. Miroslava Bulešića

U župi Preobraženja Gospodnjega u Petrinji u subotu, 24. kolovoza proslavljen je spomendan bl. Miroslava Bulešića. Bl. Miroslav Bulešić je suzaštitnik župe uz sv. Josipa, zaručnika BDM.

Svečanu misu predvodio je župnik Damir Ceković. Propovijedao je domaći trajni đakon Vjekoslav Uvalić koji je istaknuo veličinu izjave bl. Miroslava na samrti: "Moja osveta je oprost!" Naglasio je da nije Nebo cilj samo svećenika i klera, već svakog vjernika. "Molimo zagovor velike dvojice mučenika koje slavimo danas: sv. Bartola apostola i bl. Miroslava Bulešića, dvojice velikih mučenika za Crkvu u domovini i svijetu, da njihovo mučeništvo bude primjer i nama svima", zaključio je đakon Uvalić.

Nakon mise vjernicima su na čašćenje izložene relikvije, kosti bl. Miroslava.

U svibnju su župljani hodočastili "Putovima blaženog Miroslava Bulešića" u Lanišće i Svetvinčenat, mjesta koja su obilježila život hrvatskog blaženika. Blaženi Miroslav je život položio 24. kolovoza 1947., godine u dobi od 27 godina.

Pismo vlč. Ivanu Paviću (29. 8. 1942.)

Za vrijeme praznika 1942., nakon što je obavio šestodnevne duhovne vježbe (u benediktinskom samostanu u Dajli, u Istri), 6. rujna zaređen je za subđakona. Prije duhovnih vježbi, 29. kolovoza uputio je svom odgojitelju i dobrotvoru vlč. Ivanu Paviću sljedeće pismo:

"Velečasni gospodine!

Došao sam ovamo u Dajlu u samostan Benediktinaca da se malo saberem i da se pripravim na Subđakonat, koji ću primiti šestoga rujna u Poreču. Đakonat će mi podijeliti preuzv. Biskup mjeseca listopada... u Svetvinčentu. Prezbiterat ću primiti, vjerojatno, o Uskrusu.

Uskoro sam svećenik. Malo mi vremena ostaje da se pripravljam. Kako čovjek zanemari, kroz godine malog i velikog sjemeništa, misao da treba postati svećenik! Za to se mora vjerno i ozbiljno pripravljati!

Velečasni! Od srca mi izvire riječ zahvale Vama za sva dobročinstva

što ste Vi prema meni učinili. Bog će Vas stalno naplatiti. Uvjeren sam da, da mi nije Bog dao da se s Vama susretjem u svom djetinjstvu, danas ne bih bio u prilikama u kojima se nalazim. Ako postanem svećenik, to moram Bogu najprije, a za njim Vama pripisati. Hvala Vam, dakle! Sa zahvalom prisiljen sam združiti i svoje pokajanje i molbu da mi oprostite, ako ste možda primili od mene koju uvredu ili nezahvalnost. Oprostite sinu svome.

Ponovno Vam se preporučujem u molitve i ponovno Vam od srca izražavam svoju veliku zahvalnost.

Primitate najsrdičnije pozdrave od zahvalnog Vam Mira"

90. obljetnica posvete crkve Gospe Lurdske u Radinima

Svečano misno slavlje u Radinima, u nedjelju, 21. srpnja 2019., povodom 90. obljetnice posvećenja crkve Gospe Lurdske, u zajedništvu s mjesnim župnikom te župnikom Brtonigle, Nove Vasi i Lovrečice Željkom Rajčićem predvodio je otac dominikanac iz Padove Emanuele Guerrini.

Propovjednik je podsjetio okupljene vjernike na ljubav i zajedništvo koje su dijelili vjernici otprije stotinjak godina kada je zaživjela ideja o ovom domu Blažene Djevice Marije koju se ovdje slavi. Sve je nazočne pozvao da u svim kušnjama i teškoćama ne posustanu u svojoj vjeri i da nastave predano živjeti po Riječi Božjoj i Gospinu zagovoru. Tradicionalnom procesijom s kipom i zastavom Gospe Lurdske, u molitvi i pjesmom članova župnog zbora iz Brtonigle kroz naselje iskazano je štovanje Gospi Lurdskoj u jubilarnoj godini posvećenja crkve.

Prigodom ovoga jubileja podsjetimo ukratko o nastanku crkve u Radinima. Davne se 1922. godine mještani Marini Pirovich jedne noći u snu ukazala Blažena Djevica Marija te svoju želju povjerila djevojci iz Radina – da se u tom naselju izgradi crkva Gospe Lurdske. Ona je prenijela to tadašnjem župniku Francesciju Chieregu iz Brtonigle koji nije imao razumijevanja za takvo što. Marina nije odustajala od te zamisli, bila je ustrajna u svojoj nakani koju je novi župnik Roberto Galletti sa zadovoljstvom prihvatio i pozdravio. U tome je imala potporu svih stanovnika toga kraja. Za gradnju crkve zemlju je darovao Giorgio Radin, a iz obližnjega kamenoloma obitelji Radin koristio se materijal za to sakralno zdanje. Po usmenoj predaji nepoznati je pulski arhitekt projektirao crkvu i njenu unutrašnjost po uzoru na lurdsко svetište. Izuzetnim zalaganjem mještana radovi su na gradnji crkve privedeni kraju u proljeće 1929. i crkva je posvećena 21. srpnja te godine. Od tada je mjesni puk sve vrijeme, punih devedeset godina, duhovnu okrepnu pronalazio uz kip Bogorodice koji krasi oltarsku šipku i cjelovitost unutrašnjosti crkve. Posebno se u Radinima na svečan način slavi dan posvećenja crkve, kao i blagdan pučke zaštitnice Gospe Lurdske 11. veljače kad se 1858. vidjelici Bernardici ukazala Blažena Djevica Marija u Lurd.

Tako su Radini tijekom devedeset prošlih godina bili i postali hodočasničko odredište brojnoga vjerničkog puka ovoga kraja. Gostoljubivi mještani Radina i okolnih naselja otvorena srca sve vrijeme dočekuju one koji s punom predanošću štuju njihovu zaštitnicu Gospu Lurdsku.

(M. Gavran)

Blagoslov kapelice u Zajcima

Utoplom nedjeljnim poslijepodnevnim satima, 21. srpnja o. g., u selu Zajci, u Župi Navještenja Marijina Pićan, svečano je blagoslovljena i ponovno „otvorena“ kapelica Majke Božje. Skupilo se tu oko stotinu pedeset ljudi kako bi nazočili svečanom činu blagoslova kapelice posvećene Majci Božjoj. Ta je kapelica tu bila još od 1924. godine. Vjerni narod sela Zajci izgradio ju je i tu postavio kako bi svojom vidljivom nazočnošću čuvala i bdjela nad prolaznicima, putnicima, a poglavito seljanima sela Zajci i okolnih sela, ali i da, kako kaže predaja, Zajci pokažu opipljivim znakom da nisu manji ili losiji vjernici, kako im se, navodno, spočitavalo. No, 1967. dolazi do proširenja i rekonstrukcije ceste pa je kapelica srušena. Barba Pepo Marfan kamene je blokove srušene kapelice sačuvao da bi oni bili korišteni i pri obnovi kapelice. Do ideje da se kapelica obnovi došlo je krajem prošle godine u pićanskoj Udrudi „Matko Brajša Rašan“ na čelu s predsjednikom, liječnikom, g. Andželom Slivarom. Financijsku pomoć pri obnovi kapelice dale su i Hrvatske ceste, uz ostale donatore, a rekonstruirao ju je g. Dorijano Brenko iz Oriča, i to u onaku kakva je bila u prvotnom obliku. Kapelicu je blagoslovio pićanski župnik vlč. Antun Kurelović, naglasivši kako je Marija majka vidljivoga Krista koji je slika nama nevidljivoga Boga, majka Kristove Crkve. Ona je prva uzveličala Gospodina svojim slavnim *Veliča duša moja Gospodina*. Ključ vratašca kapelice dobio je barba Pepo Marfan.

(D. Smoković)

PROSLAVA SVETE MARINE

... u Motovunskim Novakima

... na Labinštini

Unedjelju, 21. srpnja, žitelji mesta Motovunski Novaki u Pazinskom dekanatu proslavili su svoju zaštitnicu sv. Marinu. To je jedina župa u Republici Hrvatskoj koja slavi sv. Marinu kao svoju zaštitnicu. Misno je slavlje predvodio vlč. mr. Ilija Jakovljević, vicepostulator u kauzi za kanonizaciju bl. Miroslava Bulešića, uz koncelebraciju p. Joba Mikolića, sina te župe. P. Job se toga dana ujedno spomenuo 53. obljetnice svoje Mlade mise.

Sveta Marina, djevica, živjela je u 8. stoljeću. Prihvaćena je u samostan kao muško dijete i kada je optužena za očinstvo, prihvatala je nepravdu, živjela je isposnički i odgajala dijete. Tek nakon njezine smrti, u 25. godini života, saznaje se istina, i narod ju počinje častiti kao sveticu. Ona nam životnim primjerom poručuje da i kada nas snađu velike nepravde, ne trebamo nikada odustati od vjere i življenja po Isusovu nauku, istaknuo je vlč. Jakovljević.

Po zagovoru sv. Marine Gospodin je ozdravio mnoge duše vjernika u ovoj župi, rekao je vlč. Jakovljević, molimo i mi danas da Gospodin ozdravi i naše duše kako bismo mogli sjesti do Isusovih nogu i slušati njegovu riječ. „Ova je župa stoljećima znala izabrati onaj bolji dio koji joj se neće oduzeti: vjeru, poštenje, ljubav prema čovjeku i otvorenost prema životu. Ova župa, kao i ostale župe naše središnje Istre, bila je duhovno srce naše biskupije. Ostanite duša naše mjesne Crkve, ostanite duhovno srce naše biskupije. Neka vam na vašem putu duhovnoga rasta budu duhovni zagovornici sv. Marina i naš blaženi Miroslav Bulešić koji je rado u ovu crkvu navraćao, ovdje molio i uz svećenika Ivana Pavića i svoga prijatelja Vlatka Lakošeljca sazrijevalo u duhovnom pozivu. Tako neka i dalje raste ova župa, Novaki. Novaki, izabrali ste bolji dio!“ zaključio je vlč. Jakovljević.

Nakon mise druženje je nastavljeno na trgu pored crkve.

(G. Krizman)

Usubotu, 27. srpnja ove godine, proslavljenja je zaštitnica istoimenoga mesta, Sv. Marine, na Labinštini. Vjernici su se okupili u crkvici nadomak mora kako bi Bogu zahvalili za sva dobročinstva koja nam daje i po zagovoru ove svetice. Predvoditelj slavlja, vlč. Stipan Mišura, osvrnuo se u propovijedi na to kako bi vjernici iz toga kraja trebali održati tradiciju okupljanja na sv. misi kojoj on svjedoči unazad 10 god. Iako u tom mjestu ima malo žitelja, ljeti se višestruko povećava taj broj jer dolaze kampisti u obližnji autokamp.

U koncelebraciji je, uz svećenike Labinskoga dekanata, sudjelovao i vlč. Pero Aračić iz Đakova koji ove godine slavi 50. obljetnicu misništva upravo kao i njegov kolega vlč. Mišura. Čestitke upućujemo svećarima i ponosni smo što se Bog njima toliko godina služi na dobrobit Božjega puka.

(Loreta)

Sv. Petar i Pavao u Kostanjici

Svečanom, koncelebriranoj svetom misom župljani Kostanjice i njihovi gosti proslavili su zaštitnike svoje župe: sv. Petra i sv. Pavla.

Svetu misu vodio je mjesni župnik vlč. Miroslaw Paraniak, a koncelebrirala su dva svećenika, gosti iz Republike Poljske.

U nadahnutoj homiliji, vlč. Paraniak je naglasio Božje djelovanje kroz ova dva svecata, Kristove apostole.

Misno slavlje je animirao župni zbor iz Grožnjana.

Nakon svete mise, uslijedilo je druženje koje je zabilježeno zajedničkom fotografijom.

(Valerija)

Slavlje sv. Ivana Krstitelja

Svečanom svetom misom u stoljetnoj crkvi Sv. Ivana Krstitelja mještani i njihovi gosti proslavili su svog svetog zaštitnika.

Svetu misu vodio je mjesni župnik vlč. Miroslaw Paraniak, koji je naglasio skromnost, ali i veličinu Sv. Ivana Krstitelja, koji je govorio onima koje je krstio: Ja vas krstim vodom, ali ubrzo će doći onaj koji će vas krstiti Duhom Svetim. Euharistijsko slavlje animirao je župni zbor iz Grožnjana, a nakon svete mise uslijedilo je druženje.

(Valerija)

Sv. Marija Magdalena u Krasici

Na spomendan Svetе Marije Magdalene u Krasici je održano svečano euharistijsko slavlje u čast suzaštitnice župe. Svetčanu misu vodio je mjesni župnik vlč. Miroslaw Paraniak, koji je u vrlo nadahnutoj homiliji naglasio vjeru i vjernost Svetе Marije Magdalene, koja je u najtežim trenucima za Isusa ostala podno Križa, zajedno sa Blaženom Djivicom Marijom i Sv. Ivanom.

Prije svete mise, župljani i njihovi gosti hodali su u procesiji od Križa do crkve, noseći kip Svetе Marije Magdalene. Krasićanski župni zbor pjevalo je tokom procesije, tijekom svete mise, a i nakon svete mise ispred crkve.

Nakon svete mise, župljani i njihovi gosti nastavili su druženje.
(Valerija)

Slavlje Gospe od Anđela u Pazinu

U petak, 3. kolovoza, u pazinskom Franjevačkom samostanu Marijina Pohođenja svećano večernje misno povodom Gospe od Anđela predvodio je krčki biskup mons. Ivica Petanjak.

Koncelebriralo je 11 svećenika iz okolnih župa, a vjernici su se ove godine odazvali u posebno velikom broju. Proslavi je prethodila trodnevna duhovna priprava koju je predvodio fra Josip Vlašić, franjevac iz toga samostana.

Predvoditelj je na početku podsjetio kako je Porcijunkula, mala crkvica u Asizu, u vrijeme sv. Franje bila zapuštena i u ruševnu stanju, a sveti Franjo često se povlačio na samotna mjesta kako bi u samoći i tišini, daleko od buke svijeta, u dubokoj molitvi i kontemplaciji vatio Gospodinu da mu pokaže što mu je činiti. U toj malenoj crkvi sveti je Franjo dobio nadahnuća koja su bila prekretnica u njegovu životu i okrenula su njegov život u potpuno novom pravcu. Tu je, naprimjer, o blagdanu svetoga Matije, apostola, slušao Evanđelje o poslanju apostola, kako Isus šalje svoje učenike u svijet bez torbe, bez štapa, bez obu-

će... te je Franjo doživio te Isusove riječi, davno izgovorene, kao da su upućene njemu i odlučio tako živjeti. Ondje je sveta Klara postala njegovom sljedbenicom, a na tom je istom mjestu sveti Franjo želio završiti svoj zemaljski hod, podsjetio je propovjednik.

Istaknuo je zatim što treba s toga slavlja ponijeti kao poruku u svoj svakidašnji život, citiravši svetoga papu Pavla VI., koji je 14. srpnja 1966. godine o 750. obljetnici porcijunkulskoga oprosta rekao: „U Kraljevstvo Božje može se ući samo po obraćenju, tj. po promjeni života. Oprost se daje onome tko teži za svetošću i oprost nije lakši put da izbjegnemo kaznu i pokoru za grijeh, nego je potpora i ohrabrenje onima koji su svjesni svojih slabosti. Sveti Franjo toliko je napredovao u svetosti da je na svome tijelu nosio obilježja Kristovih rana, a bio je svjestan kako je trnovit put svetosti i kako je potrebno puno truda i znoja da se postane novi čovjek. Stoga je prvi plod pokore svijest vlastitog grijeha. Ako želiš da ti bude oprošteno, priznaj“, naglasio je mons. Petanjak.

Nemojmo zaboraviti da baštimo povlasticu koju je jedan sveti čovjek, Franjo, zaslužio svojim svetim životom. On tu povlasticu nije zatražio za sebe nego za Crkvu, za sve ljude. Ovaj blagdan poziva svakoga od nas na osobnu svetost koja može imati tako velike i tako dalekosežne učinke da generacije i generacije, stoljeća i tisućljeća mogu živjeti od naše svetosti kao što mi još i danas uživamo blagodat jednoga sv. Franje koji je živio prije 800 godina.

Svetost je osobit vid milosrđa jer čovjek izgrađujući sebe, obogaćuje sve oko sebe i svijet nakon sebe. Težiti za svetošću i ulagati napore u osobnu svetost najjače je sredstvo protiv sebičnosti. Sebe se izgrađuje, a sav se svijet i cijelu povijest svijeta posvećuje i obogaćuje, zaključio je mons. Petanjak.

Misno slavlje glazbeno je uzveličao župni zbor iz sela Motovunski Novaki, pod ravnanjem vlč. Rudija Korace. Prije i za vrijeme svete mise za slavlje sakramenta svete ispovijedi bilo je na raspolaganju desetak svećenika.

(Tekst: G. Krizman,
foto: M. Klaic)

Proslava Gospe Snježne u Materadi

Uponedjeljak, 5. kolovoza 2019. mjesto Materada nedaleko Umaga proslavila je nebesku zaštitnicu svoje župe, Gospu Snježnu.

Svom je duhovnom predanošću toga dana u crkvi Gospe Snježne, koja je tu od 1664. godine, istina ne na nekom od rimskih brežuljaka nego na onom umaškom koji se nalazi na 106 metara nadmorske visine, iskazano štovanje pučkoj zaštitnici. Vjernici Materaštine i župa iz okruženja te iz susjedne Slovenije i Italije čiji su korijeni s ovih prostora ispunili su crkvu i otvorili srca za duhovnu okrepnu i već 355 godina sustavno štuju Blaženu Djevicu Mariju od Snijega. Svečano je misno slavlje predvodio kanfanarski župnik Joel Catary u koncelebraciji

sa župnikom Brtonigle, Nove Vasi i Lovrečice, vlč. Željkom Rajčićem, tršćanskim duhovnikom o. Lorenzom Pardijem, umaškim župnim vikarom Branimirom Šapinom, te župnikom Materade, Kršeta i Petrovije Carlosom A. F. Farfanom.

U nadahnutoj riječi homilije na blagdan Blažene Djevice Marije Snježne te na temelju događaja u Kani Galilejskoj, Blažena Djevica svakodnevno poručuje što nam je činiti s povjerenjem u snagu Riječi Božje.

Bog ima plan za svakoga čovjeka, pa tako i za nas prisutne, samo onda ako se Isusu Kristu i njegovoj Majci i našoj zagovornici s potpunim povjerenjem predamo. Ne strahujmo za svoje ovozemaljsko življenje. Ponajprije imajmo mje-

sta u svojim srcima za sve s kojima dijelimo proputovanje Zemljom ka vječnom životu. Kako bismo to zaslužili, svaki dan imajmo mješta za svakoga čovjeka u svojim srcima. Tako slavimo Riječ Božju utječući se našoj nebeskoj Majci kako bismo se proslavili po njenu zagovoru –istaknuo je, između ostalog, u svojoj propovijedi Joel Catary, župnik Župe sv. Silvestra u Kanfanaru, a inače podrijetlom iz Venezuele.

Nakon svečanoga euharistijskog slavlja održana je uobičajena procesija ulicama Materade s kipom Blažene Djevice Marije i zastavom, uz pjesmu župnoga zbara i zbara mladih Petrovije, Materade i Kršeta.

(M. Gavran)

Slavlje Majke Božje "od Drenja" u Šumberu

Na blagdan Majke Božje Snježne, 5. kolovoza, bilo je vrlo svečano u Šumberu kraj crkvice Majke Božje Drenja. Okupio se velik broj vjernika iz Labinštoga dekanata i okolice koji su došli, već tradicionalno, hodočastiti u ovo mjesto.

Skupine pješaka hodočasnika počele su pristizati već od 10 sati. Pićanci, predvođeni sakristanom Tonijem Žgaljardićem, uz pjesmu „Zdravo djevo, Kraljice Hrvata“, prvi su pristigli da zahvale Majci Božjoj za zagovor. Nakon njih slijedili su Kršanci, na čelu sa svojim župnikom vlč. Josipom Petehom, te Boljunci sa svojim župnikom vlč. Jeronimom Jokićem. Na svojim vespama pristigli i hodočasnici iz Raklja i Krnice, a njih je vodio župnik vlč. Gracijano Živolić.

Svečano je misno slavlje započelo u 11 sati, procesijom s kipom Majke Božje iz crkve do natkrivenog oltara na otvorenom.

Svetu misu predvodio je biskup u miru mons. Ivan Milovan, a svojom je nazočnošću uz njega misno slavlje obogatilo još dvanaest svećenika, koji su bili na raspolaganju i za sakrament svete ispovijedi.

Biskup je okupljenim vjernicima približio lik Majke Božje kao zagonitnice na hodočasničkom putu: „Milosrđe je srce Božjega bića i Bog nam je htio dati Majku da nismo nesretna i izgubljena bića, već da doživljavamo kako smo jedna obitelj na hodočasničkom mjestu. Mogli bismo ponoviti poput apostola: 'Dobro nam je ovdje biti!' Ljudi govore kako nemaju vremena jer prednost daju zaradi i zabavi. Marija je prihvatile i poslušala Božji poziv te surađivala u spasenju ljudi. Evanđelje nas uči da smo jedinstveni i neponovljivi. Pozvani smo slušati i surađivati s Bogom u osobnom životu. Naša zemlja vapi za ljudima koji služe općem dobru. Na površini nas mogu održati prave vrijednosti života, obitelji, rada i vjere.“

Često je na udaru život. Sveta Majka Terezija pridavala je važnost životu te je postala zaštitnica *prolife*. Na udaru je i obitelj i mijenjanje definicije obitelji. Mnoge patološke promjene proizlaze iz toga što je obitelj izgubila vrijednost. I rad je na udaru. Pune se statistike nezaposlenih, sve je veća emigracija mladih i školovanih ljudi. A svakako je i vjera na udaru. Želi se izbrisati svijest da

je čovjek Božje dijete i želi se ubiti dušu koja je besmrtna.“

Predvoditelj je slavlja na kraju homilije dao poticaj i ohrabrenje svim hodočasnicima: „S kojom god potrebom došli, neka naše srce bude učvršćeno zagovorom Majke Božje Drenja i blago tebi, brate i sestro, što si povjerovao!“

Večernju sv. misu u 18 sati predvodio je župnik vlč. Mirko Vuković, a misno je slavlje animirao zbor „Kerubini“.

(LB)

„Marija nas uči svojom šutnjom“

Uponedjeljak, 5. kolovoza, na Dan pobjede i Domo-vinske zahvalnosti te Dan hrvatskih branitelja, u drevnoj crkvi Majke Božje od Snijega u Umaško-oprtaljskom dekanatu proslavljen je blagdan Gospe Snježne. Misno slavlje predvodio je dekan vlč. dr. sc Josip Grbac, a koncelebrirali su: oprtaljski župnik vlč. Ante Jukopila, umirovljeni svećenik i dugogodišnji tamošnji župnik vlč. Lino Rakar, vlč. Marcin Madej te sadašnji župnik vlč. Vladimir Brizić.

Propovjednik se na početku homilije prisjetio događaja na temelju kojeg je nastao blagdan Gospe Snježne. Papa Liberije usnio je san u kojem je čuo Gospin glas koji mu govori da na mjestu gdje narednog dana, usred ljeta bude pao snijeg, neka ondje izgradi crkvu. Narednog dana je uistinu pao snijeg, a na tom mjestu je sagrađena crkva posvećena Majci Božjoj – Santa Maria Maggiore.

Da li je ta priča o papi Liberiju stvarna ili nije, svakako ima puno značenja. Ljudi su tada osjetili potrebu da se uteknu nekome tko je jači od tadašnjih moćnika, tko može promijeniti svijet, ljude, jer svi tadašnji moćnici, carevi, kraljevi nisu poznavali istinsku ljubav, čovjekoljublje, poniznost, solidarnost, empatiju prema onima koji su najugroženiji. Bilo je onda teško iz jednog takvog svijeta shvatiti veličinu Boga. Ljudi su ga osjetili dalekim. Ali su zato Mariju osjetili bliskom. Gradili su joj kapelice prije nego bilo kojem drugom svecu. Ljudi su prepoznali u Mariji nekoga bliskog, nekoga tko ih razumije, nekoga tko je proživljavao sve ono što su oni proživljivali. Nemojmo se čuditi što je u svijetu u i Hrvatskoj jako puno crkava upravo njoj posvećeno. Tražili su zagovor i pomoć s neba, a na nebu im je najbliža bila Gospa. Razmišljali su, kako nam može pomoći netko tko nije nikada iskusio teškoće poput

naših? Svatko od nas je nekada u svome životu iskusio teret nekakvog križa, svatko se od nas nekada susreo s nekakvom ljudskom zlobom i nebrigom. Ne preostaje nam ništa drugo nego da se obratimo nebu, to činimo danas. Mi živimo u svijetu inflacije riječi, ljudi govore, pričaju, obećavaju. Marija većinom šuti. Baš zato njezina šutnja govori sve. Svi se u toj šutnji prepoznaju. Ne treba hodocastiti tko zna kamo daleko. Ona je tu u ovoj crkvi, ona je svugdje gdje njezina djeca osjećaju potrebu za njezinim zagовором. Ona nas ne uči silinom riječi, uči nas svojom šutnjom, istaknuo je propovjednik.

Na kraju misnog slavlja održana je uobičajena procesija oko tog prelijepog drevnog svetišta, koje svake godine, o blagdanu Gospe Snježne privlači brojne hodočasnike iz Istre, Slovenije i Italije. Kip Majke Božje su tradicionalno nosile žene.

(G. Krizman)

Misa za domovinu i mimohod branitelja u Puli

U ponedjeljak, 5. kolovoza 2019. godine, u sklopu obilježavanja Dana pobjede, domovinske zahvalnosti i dana hrvatskih branitelja u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina, u nazočnosti predstavnika civilnih vlasti, članova braniteljskih udruga te brojnih žitelja Pule održana je misa za Domovinu koju je predvodio policijski kapelan pri Policijskoj upravi sisačko-moslavačkoj vlač. Ivo Borić.

Predslaviteљ je na početku podsjetio da se taj dan ujedno obilježava i kao Dan Vojnoga ordinarijata u Republici Hrvatskoj, a u prigodnoj je homiliji pozvao okupljene na promišljanje o tome da nas komemoracije uvijek moraju i povezivati te biti znak praštanja. Podsjetio je na trajnu zahvalnost koju trebamo iskazivati prema onima koji su u Domovinskom ratu dali žrtvu života. Nemojmo ovaj dan potrošiti na politiziranje, već na promicanje dobra u svim segmentima društva, rekao je vlač. Borić.

Zatim su izaslanstva tradicionalno položila vijence pred

središnjim križem na pulskom gradskom groblju Monte Giro te na Spomeniku poginulim hrvatskim braniteljima u Domovinskom ratu na rivi, u Parku Franje Josipa.

Usljedio je mimohod na kojem su sudjelovali mnogo-brojni hrvatski branitelji, odnosno predstavnici braniteljskih udruga iz Pule, Umaga, Poreča, Labina, Pazina i Rovinja te predstavnici policije, MORH-a, Časničkoga zbora i Javne vatrogasne postrojbe Pule. Ovogodišnji 7. Mimohod branitelja Istarske županije predvođen je gradonačelnikom Pule Borisom Miletićem, zamjenikom župana koji obnaša dužnost župana Fabriziom Radinom, predsjednikom Gradskoga vijeća Grada Pule Tizianom Sošićem, saborskim zastupnicima Tuliom Demetilkom, Emilom Dausom, Antonom Klimanom i Silvanom Hreljom te načelnicima i gradonačelnicima istarskih gradova.

(G. Krizman)

Slavlje sv. Lovre u Lovrečici

Večano je bilo u subotu, 10. kolovoza u Lovrečici, u župnoj crkvi i izvan nje, tijekom proslave nebeskoga zaštitnika sv. Lovre. Misno je slavlje predvodio dugogodišnji župnik Umaga, a sada Karoje i Motovunskih Novaka vlač. Rudi Koraca, uz koncelebraciju svećenika iz obližnjih župa: vlač. Lina Rakara, vlač. Antuna Jukopile, vlač. Lina Zohila, vlač. Carlosa Artura Fonsece Farfana i vlač. Željka Rajčića te župnih vikara Buja i Umaga vlač. Marcina Madeja i vlač. Branimira Šapine. Pohrlili su brojni vjernici s prostora Lovreštine, ali i izvan njega, iz okolnih župa te iz susjednih zemalja Slovenije i Italije koji su vezani za ovaj kraj. Jednostavno, željeli su sudjelovati u molitvi, čuti Riječ Božju, duhovno se obogatiti i iskazati štovanje svetčevim relikvijama te biti dionicima procesije ulicama Lovrečice. Svatko sa svojim nakanama stigao je na blagdansku svečanost povjeriti se Blaženoj Djevici Mariji, njenu Sinu Isusu Kristu i Ocu nebeskom te sv. Lovri. Imamo najljepši primjer u sv. Lovri kako vjerovati i predati se u potpunosti Bogu, iako to u ono vrijeme, ali i danas mnogima nije bilo lako. Tadašnji rimski đakon iz ljubavi prema vjeri u Božju riječ završio je život mučeničkom smrću na *gradelama* u 33. godini života. Poznato je da sv. Lovru ubraju među najštovanije svetce, u prilog čemu govori i činjenica da se u Rimu, uz baziliku toga svetca, nalazi još tridesetak crkava koje nose njegovo ime. Tisuće ih je diljem svijeta, poput ove u Lovrečici i sličnih, a usto i samo mjesto nosi ime svoga nebeskog zaštitnika, istaknuo je, između ostalog, vlač. Rudi Koraca. Nakon euharistijskoga slavlja, a prije nego su okupljeni vjernici krenuli u procesiju mjesnim ulicama, u crkvi su vjernici iskazali pobožnost relikvijama sv. Lovre.

(Mijat Gavran)

Svetkovina Velike Gospe svečano proslavljenja u Poreču

Ove godine, uoči svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo, župljeni istoimene župe u Poreču imali su priliku duhovno se pripraviti trodnevnicom. Trodnevnicu je predvodio vlc. Darko Zgrablić, župnik župe Svetvinčenat.

Na samu svetkovinu Velike Gospe svečano euharistijsko slavlje predvodio je mons. Dražen Kutleša, biskup porečki i pulski, u koncelebraciji sa kancelarom Biskupije, preč. Sergijem Jelenićem, župnikom vlc. Milanom Zgrablićem te kapelanom vlc. Janezom Barboričem. U euharistijskom slavlju sudjelovao je i trajni đakon iz Nizozemske, mnogo ministranata te brojni vjernici.

U svojoj homiliji, razmišljajući o Blaženoj Djevici Mariji, mons. Kutleša je zapitao zašto je ona velika te zašto joj se toliko utječemo i uzdamo u njezin zagovor kod Boga. Njezin cijeli život bio je ljubav, a prava ljubav jest žrtva za druge ljudе. Voljeti nekoga znači potpuno se predati njemu, potpuno izgarati za tu drugu osobu i možemo reći, više voljeti njega nego sebe samoga. Upravo to je ona prava Božja ljubav koju je živjela Blažena Djevica Marija. Zato smo i mi pozvani istinski i pravedno ljubiti druge ljudе.

Također, nastavio je propovjednik, Blažena Djevica Marija je imala neslomljivu vjeru, unatoč svim poteškoćama koje je prolazila – od navještenja pa sve do križa svoga Sina Isusa. Iako je mnogo puta bila na kušnji, ona je uvijek našla načina da njezina vjera bude sve veća i veća. I mi u svom životu toliko puta doživljavamo neuspjeh i razočaranje, ali tada se trebamo ugledati u Blaženu Djevicu Mariju jer upravo u patnji prava vjera se jača.

Osim toga, Blažena Djevica Marija bila je velika jer je bila savršeno poslušna Bogu i izvršavala sve njezove zapovijedi, pa i onda kada nije sve razumjela. Ali Bog je nagradio njezinu poslušnost. I mi se trebamo zapitati koliko smo poslušni Božjoj volji ili od Boga samo tražimo da on treba izvršavati našu volju. Mi smo ljudi ograničeni, Bog zna bolje od nas što nam je potrebno, nastavio je propovjednik, zato se trebamo pouzdati i uteći Božjoj milosti te slušati i primjenjivati ono što nam on govori.

Govoreći o svetkovini Marijinog uznesenja na nebo, mons. Kutleša je objasnio da mi vjerujemo da je Blažena Djevica Marija i dušom i tijelom uznesena u nebo i za to je naveo tri razloga: Marija nije počinila niti jednog grijeha, bila je puna milosti te zato što je bila suotkupiteljica.

Ono što nama danas ova svetkovina poručuje jest to da i mi, kao i Blažena Djevica Marija, možemo biti uzneseni u nebo, ali zato moramo živjeti i životom kojim je ona živjela, a to znači da se trebamo čuvati grijeha, da trebamo biti sveti i čisti.

Marija nam daje poticaj da je možemo tražiti i moliti. Kada nam je potrebna njezina pomoć, znamo da će nas razumjeti jer je ona bila majka, žena, čovjek kao i svi mi drugi ljudi. Zato, kada imamo problema i kada se nalazimo u teškim situacijama, nemojmo se bojati uteći našoj Nebeskoj Majci i tražiti njezin zagovor i pomoć, zaključio je mons. Kutleša.

Sv. Rok u Kranjcima

Iove se godine, već tradicionalno 16. kolovoza na dan sv. Roka, održala svečana sveta misa u Kranjcima, nadomak Labina, u crkvi sv. Flora. Kao i uvijek svečanosti su u velikom broju prisustvovali mještani, ali i oni koji su iz svojih intimnih pobuda vezani za ovaj kraj.

Svetu misu je predvodio vlač. Mirko Vukšić u koncelebraciji s vlač. Boškom Čatlakom koji nam je u vrlo nadahnutoj propovijedi približio život sv. Roka i otvorio srca za život u vjeri.

Svečanom raspoloženju je umnogome pri-donio dječji zbor „Kerubini“ pod vodstvom Kristijana Čorića.

Ovom prigodom rado se spominjemo pok. Bože Glavičića koji je započeo hvalevrijednu tradiciju da se ne zaborave naše male crkvice građene još u srednjem vijeku te smo, u okruženju prirode i širokom pogledu prema Nebu, doživjeli snagu Duha Svetoga. Ova crkvica nas vodi u davne dane, kada su naši pretci na ovom istom mjestu slavili Boga i prenosili svoju vjeru na mlađe generacije, sve do današnjih dana. Oni su nas obavezali da nastavimo njihov put i potaknemo mlade generacije koje su pred nama.

Nakon sv. mise je slijedilo druženje uz pri-godni program u kojem su učestvovali svo-jim literarnim radovima: Andelina Rajković, Bruna Gobo, Ana Paula Peršić te Ria Gobo na flauti.

Zahvalni smo obitelji pok. Bože za svu or-ganizaciju kao i mještanima Kranjci koji su sudjelovali u pripremi zakuske za sve prisutne.

(Tekst: VN, Foto: MF)

U Pićnu svečano proslavljen zaštitnik sv. Rok

Dana 16. kolovoza o. g. u Pićnu je svečanom sv. misom proslavljen jedan od zaštitnika župe – sv. Rok (uz sv. Nicefora, mučenika, i sv. Nicefora, biskupa), kojemu je u čast izgrađena i crkva izvan gradskih zidina.

Ove se godine okupio lijepi broj vjernika, crkva je sva bila ispunjena. Uz svećenika domaćina, župnika vlač. Antuna Ku-relovića, misi je nazočilo još deset svećenika: Ivan Štoković i Milivoj Koren koji su sada u svećeničkom domu Betanija u Puli, potom braća svećenici Petrović, Aleksandar i Dragutin, vlač. Blaž Bošnjaković iz Donjega Labina, Jordan Rovis iz župe Žminj i dragi nam gosti iz susjedne Slovenije, iz Slovenskih Konjic, župnik Jože Vugrin i kolege mu Mario i Darko te vlač. Milan Mužina, župnik Župe sv. Pavla u Puli, koji je i predvodio misno slavlje.

U jezgrovitoj i nadahnjujućoj propovijedi vlač. Mužina ukratko je prepričao život sv. Roka, život bogat sebedarjem, otpuštanjem svega materijalnoga, udobnosti i sigurnosti ovoga svijeta i potpunim prepuštanjem Kristovoj ljubavi. Sva je misao propovjednikove poruke simbolično bila pod okriljem natpisa ispod glavnoga luka: *Pogledaj ne idem li putem pogubnim i povedi me putem vječnim* (Ps 139.24). U tom bi smislu svaki put koji ne bi bio Kristov put, odnosno put za vječnost, bio poguban. Svijetao i trajan uzor u takvoj vjeri i ljubavi za Krista koji se za nas dao u muku, patnju i mučeničku smrt, upravo nam je sv. Rok, naš pićanski zaštitnik koji je zaštitnik i mnogih drugih mjeseta. Upravo je u patnji, samoći, izdaji, bolesti i na kraju samotnoj smrti, bez ikoga svoga i bez suošjećajne ljubavi, sv. Rok spoznao blizinu i ljubav Krista, Sina Božjega koji nas nikad ne ostavlja i najbliži nam je baš kad nam se čini da smo sami i ostavljeni.

Sv. misu svojim su pjevanjem popratili mješoviti župni zbor, uz vodstvo g. Bruna Lukeža i pratnju na orguljama g. Antona Aničića, i zbor mladih Harfa, pod vodstvom naše Andree.

(Davorka Smoković)

Papa Franjo: Deset zapovijedi

Papa Franjo nedavno je napisao i objavio knjigu "Deset zapovijedi" u kojoj tumači "deset riječi za život u punini". Svega nekoliko mjeseci nakon talijanskog izvornika "Le Dieci parole" pojavilo se u svibnju 2019. hrvatsko izdanje, zahvaljujući nakladnoj kući Verbum iz Splita.

Papa Franjo nas suočava s pitanjem jesu li Božje zapovijedi samo zakon ili sadrže riječ kojom se Bog pobrinuo za nas ljude. "Je li Bog gospodar ili Otac?", pita Papa te podastire odgovor: "Bog je otac: ne zaboravite to nikada. I u najružnijim situacijama pomislite da imamo Oca koji nas sve ljubi. Jesmo li podložnici ili djeca? Ta je borba neprestano prisutna, u nama i izvan nas: tisuću puta moramo se odlučiti između mentaliteta robova i mentaliteta djece. Zapovijed pripada gospodaru, a riječ Ocu." Vrijedi nadalje citirati rečenice s ovitka knjige:

"Kada se govori o Deset Božjih zapovijedi, svi pomišljaju na vraćanje korak unatrag u svijet legalizma i nametanja zabrana. Ničega od svega toga nema u katehezama koje je papa Franjo posvetio temi Deset zapovijedi – Deset riječi, kako čitamo u Knjizi Izlaska 20,1 – i koje su sabrane u ovoj knjizi. Sveti Otac doslovno mijenja perspektivu: zapovijedi se više ne promatraju kao zabrane, nego kao «riječi» slobode. / Stavljujući svaki pojedini dio Dekaloga u odnos prema Isusu Kristu, dok nam Papa pomaže da bolje razumijemo pojedine zapovijedi, zapravo bolje upoznajemo Krista, sve bolje zapažamo ono što u našoj nutrini odgovara tomu Licu. Kao da se sve izrečeno čini našim, ne nećim stranim nego sukladnim s nama, što duboko u sebi prepoznajemo kao istinito. / U sebi pronalazimo upisan, kao probuđen, zakon isписан na dvije kamene ploče. I to ne da bismo osjećali dužnost, nego želju. Ne kako bi nas se prisililo na shemu, nego kako bi nam se dopustilo da budemo ono što jesmo. / Ove kateheze ukazuju tako na put života i stvaraju privlačnost prema promjeni, a ne osjećaje krivnje. One, po riječima don Fabija Rosinija iz predgovora knjizi, pobuđuju "našu volju da živimo i ljubimo, da budemo slobodni, autentični, odrasli, puni ljubavi, vjerni, velikodušni, iskreni i lijepi".

(vaticannews.va/hr)

BOG PRILAZI ČOVJEKU

Učiteljstvo Crkve, Vjerske dogme

86 „Učiteljstvo, dakako, nije iznad riječi Božje, nego joj služi učeći samo ono što je predano: po božanskom nalogu i uz pomoć Duha Svetoga, odano Riječ sluša, kao svetinju čuva i vjerno izlaže te iz toga jedinog poklada vjere crpi sve što predlaže da se vjeruje kao od Boga objavljeno.“

688 Crkva, živo zajedništvo u vjeri apostola, koju ona prenosi, mjesto je naše spoznaje Duha Svetoga:

- u Svetom pismu koje je On nadahnuo
- u predaji kojoj su crkveni Oci uvijek aktualni svjedoci
- u crkvenom učiteljstvu koje On vodi
- u sakramentalnom bogoslužju, riječima i znamenjima gdje nas Duh Sveti dovodi u zajedništvo s Kristom
- u molitvi u kojoj nas On zagovara
- u karizmama i službama kojima se Crkva izgrađuje
- u znakovima apostolskoga i misionarskog života;
- u svjedočenju svetih kojim On očituje svetost Crkve i nastavlja djelo spasenja.

8 Pamteći Kristovu riječ apostolima: „Tko vas sluša, mene sluša“ (Lk 10,16), vjernici poučljivo prihvaćaju učenje i smjernice koje im Pastiri daju u različitim oblicima.

1548 U crkvenoj službi zaređenoga službenika sam je Krist nazočan u svojoj Crkvi kao Glava svoga tijela, Pastir svoga stada, Veliki svećenik otkupiteljske žrtve, Učitelj istine. To Crkva izražava kad kaže da svećenik snagom sakramenta reda djeluje *in persona Christi Capitis* (u osobi Krista-glave):

Isti je svećenik, Isus Krist, koga zamjenjuje njegov službenik. Ako je ovaj po svojem svećeničkom posvećenju koje je primio, postao doista sličan vrhovnom svećeniku, ima vlast djelovati snagom samoga Krista kojega predstavlja (virtute ac persona ipsius Christi). Krist je izvor svakoga svećeništva: jer svećenik Staroga zakona bio je slika Isus Krista, a svećenik Novoga zavjeta djeluje u Kristovoj osobi.

2037 Božji zakon, povjeren Crkvi, vjernicima se naviješta kao put života i istine. Stoga vjernici imaju *pravo* biti poučeni o spasonosnim božanskim zapovijedima koje pročišćuju prouđbu te, po milosti, ozdravljaju ranjeni ljudski um. *Dužnost* im je da opslužuju zakone i odredbe što ih izdaje zakonita Crkvena vlast. Takve odluke zahtijevaju poučljivost u ljubavi.

88 Crkveno se učiteljstvo služi puninom autoriteta primljennoga od Krista, kad definira dogme, to znači kad, u obliku koji kršćanski puk obvezuje na neopoziv pristanak vjere, izlaže istine sadržane u božanskoj objavi ili pak istine koje su s takvima nužno povezane.

89 Naš duhovni život i dogme organski su povezani. Dogme su svjetla na putu naše vjere, one ga osvjetljuju i čine sigurnim. I obratno, ako nam je život ispravan, bit će nam razum i srce otvoreni prihvatići svjetlo vjerskih dogmi.

2 Da taj poziv odjekne po svoj Zemlji, Krist je poslao apostole koje bijaše izabrao i dao im nalog da navješćuju Evanelje: „Podjite, dakle, i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio! I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta.“ (Mt 28,19-20) Ojačani tim poslanjem, apostoli „odoše i propovijedahu posvuda, a Gospodin surađivaše i utvrđivaše Riječ popratnim znakovima.“ (Mk 16,20)

(Pripremio: BiB)

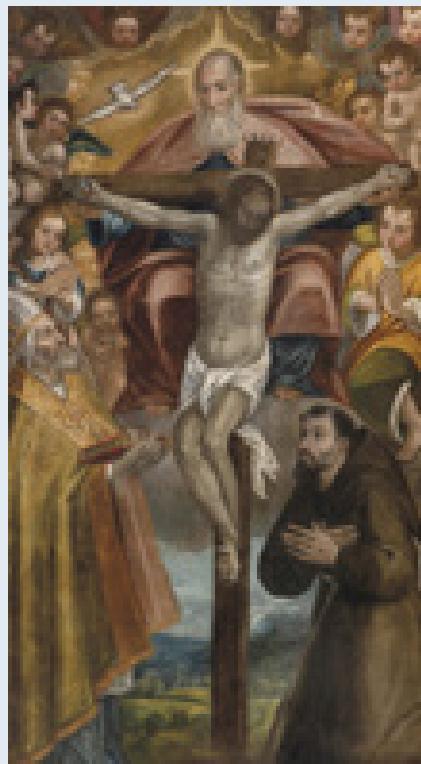
30 godina restauratorske radionice u Vodnjanu

UVodnjanu je u sjedištu Zajednice Talijana u petak, 9. kolovoza proslavljena 30. obljetnica otvaranja i djelovanja Restauratorske radionice Vodnjan, podružnice Hrvatskoga restauratorskog zavoda iz Zagreba. Nazočni su bili utemeljitelji Radionice prof. Ferdinando Meder, tadašnji ravnatelj Zavoda, i župnik Vodnjana Marijan Jelenić, aktualna raravnateljica Zavoda dr. sc. Tajana Pleše sa suradnicima i sadašnja voditeljica Radionice, viša restauratorica Laura Miočić sa suradnicima. Porečku i Pulsku biskupiju predstavlja je kancelar biskupije preč. Sergije Jelenić.

Program je vodila aktualna ravnateljica Zavoda dr. sc. Tajana Pleše. O nastanku je Radionice govorio župnik Jelenić. Presjek je rada prikazala voditeljica Laura Miočić, a kako je stasala radionica i kako se razvijala do danas, govorila je povjesničarka umjetnosti dr. Višnja Bralić. Prigodom krečenja velebitne vodnjanske crkve 1982. bio je pozvan Hrvatski restauratorski zavod kako zaštiti volebitne slike na platnu. Tada je ravnatelj Meder htio vidjeti stanje i u drugim crkvama. U crkvi Gospe Traversa zatečeno je pet velikih drvenih rezbarenih oltara iz

polovice 17. st. s oštećenim palama. Tada je Meder gotovo vapio kako i gdje restaurirati tako ogromne umjetnine. I župnik Jelenić je rekao: „Zašto se ne bi mogli resturirati na licu mjesta?“ I tako je začeta ideja o Radionici.

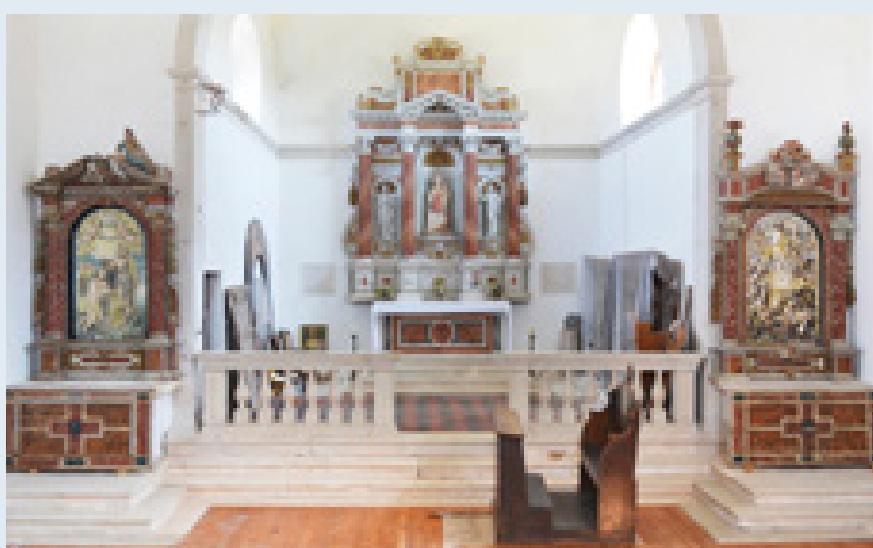
Crkva Gospe Traversa iz 1650. godine, s oko 450 m četvornih, bila je samostanska crkva franjevaca trećoredaca. Prema predaji ovdje je odsjeo sv. Antun Padovanski na putu za Pulu i Nazaretska kućica na putu za Loreto. Tada je crkva Gospe Traversa bila sva devastirana. Tadašnji je biskup mons. Anton Bogetić dopustio davanje crkve za tu namjenu. Župa je onda preuzela dovod struje i vode, uređenje okoliša i crkve, a Zavod društvenu pomoć za rad, opremu i restauratore. Dječatnici su također dopuštenjem biskupa odsjedali u župnoj kući u Juršićima koja je prerasla u odjel Radionice za rad u zimskim mjesecima jer je jeftinije grijanje. Radionica uspješno djeluje do danas. U Istri je restauriano 214 umjetničkih djela, sva, uz nekoliko iznimaka, sakralne baštine, a samo ih je iz vodnjanskih crkava preko pedeset. Hrvatski restauratorski zavod 2008. godine hrabro je prihvatio i projekt

zaštite neraspadnutih svetih tijela i priveo ga uspješno kraju.

Župnik Jelenić u znak zahvalnosti dodijelio je javno priznanje Hrvatskom restauratorskom zavodu i suutemeljitelju Radionice prof. Ferdinandu Mederu. Župa Vodnjan i Hrvatski restauratorski zavod su uz dopuštenje Biskupskoga ordinarijata produžili ugovor o suradnji na dalnjih dvadeset godina. Župnik Jelenić naglasio je da komemoracija ima i pedagoško značenje. Rektori crkava i svi korisnici trebaju poštivati inventar crkve koji je povjesno svjedočanstvo vjere i ništa se ne smije uništavati. „Crkva Gospe Traversa ima i čudotvorni kip Majke Božje pred kojim su se Vodnjanci zavjetovali hodočastiti svakog Uskrsnog ponедjeljka budući sačuvani od kužnih bolesti. Kao što je Bogorodica u prošlosti štitila narod od pomora, tako danas od pomora štiti sakralnu baštinu“, zaključio je župnik Jelenić.

(MJ)

Dogodilo se

Pjevač

Barba F. je bio redovit na misi koju je još u ono vrijeme pratilo s hrvatskim Kniewaldovim misalom u ruci. Pjevač, korista uz barba Z. iz obližnjeg sela. Barba F. je bio desna

ruka u liturgiji. Čitao Poslanicu, pjevao osobito kod pogreba (Oficij) i pjevane mise. Dan od gnjeva, Izbavi me... Čitao bi i Muku u Velikom tjednu, kao i oficije. Imao je krasan glas. A barba Z., maloga stasa, na pjevalištu bi zapjevao basom „kako iz badnja“ da se sva crkva tresla.

Priko zida

Teta R., kad je imala 88 godina, slomila je nogu i morala liječniku. Liječnik ju je pitao, kako joj se to dogodilo. Iskreno i uvjerljivo je ispričala: „Kad san skakala priko zida, zaplela me je jena rubida i ja san pala i slomila nogu!“ Tko je čuo nije mogao a da se širokogrudno ne nasmije: starica od 88 godina skakala preko zida!

„Glej ki gre za tobon!“

Jednom zgodom došao je kod J. navečer, rumenih lica prijatelj P. Obitelj bi bila išla spavati, a on nikako da krene kući. Draga mu je bila njihova bukaleta črnega. Napokon su uspjeli otpratiti ga pred kuću. No, nakon nekoliko koraka, teturajući bi se vraćao sav uplašen, jer da vidi neko svjetlo u šumi. Iz daljine nazrijevalo se osvjetljene prozore susjednog sela. J. ga je nekako uspio nagovoriti da ide kući. Kad je P. došao do prvih dubi, J. je počeо bacati kamenje po njima i vikati: „Biži, pretelo, doma! Glej ki gre za tobon!“ Tako su se ga riješili, a on je stigao doma ujutro. Trijezan.

Hodočašće vjernika Porečke i Pulske biskupije na Trsat

Ovogodišnje hodočašće vjernika Porečke i Pulske biskupije u svetište Majke Božje Trsatske bit će u subotu, 7. rujna 2019. Sv. Misa u svetištu na Trsatu počinje u 11,00 sati. Svečano misno slavlje predvodit će mons. dr. Dražen Kutleša, biskup.

HODOČASTIMO U POLJSKU
stopama svetoga Ivana Pavla II.
prigodom njegova blagdana

Putujemo autobusom od 19. do 24.listopada 2019.

Organizira Ured za obitelj
Porečko – Pulske biskupije

Informacije: Milivoj Koren, MOB 098/963-2097

Crtice o listu *Naša sloga* (1870. – 1915.) (I. DIO)

Krajem 50-ih godina XIX. st. zabilježeni su pokušaji tadašnjega porečko-puljskoga biskupa Jurja Dobrile i Mate Bastiana da započnu objavljivanje hrvatskih glasila. Svojevrstan Dobrilin test bio je kalendar „Istran“. Tu je ediciju 20. studenoga 1868. godine, pod naslovom „Istran. Narodni koledar za 1869. godinu“ tiskao slovenski svećenik Franjo Ravnik, uz novčanu pomoć biskupa Dobrile, kao i pomoć još jednoga Slovence – tršćansko-koparskoga biskupa Bartolomeja Legata, nadležnoga i za kastavsku župu. Zatim je edirao i drugo godište, ono za 1870. godinu. Oba su kalendara – prvi na 47, a drugi na 48 stranica – tiskana u Ljubljani, a jezik im je hrvatski štokavski.

Pojavom prvoga hrvatskog lista za istarske Hrvate, *Naše slogue* u Trstu, započinje dugo plodonosno razdoblje – od 1870. do 1915. godine – u kojem se odvijao i narodni preporod Hrvata Istre, a u okviru njega i njihov politički pokret. U njemu je presudnu ulogu odigrala upravo *Naše slogue*. Nažalost, utjecaj je toga lista na razvoj prilika u Istri još uvijek nedovoljno poznat. Naime, domaća znanstvena i stručna literatura još je donedavno uglavnom nedovoljno obrađivala novinstvo Istre, odnosno pokretanje, objavljivanje i razvoj listova koji su za Istrane izlazili u XIX. i u XX. st. do 1947. godine, odnosno do Mirovnoga ugovora u Parizu, na Istarskome poluotoku ili izvan njega. Svečano je i znanstveno proslavljenja 100. obljetnica toga znamenitog lista, a objavljeni su i posebna knjižica i zbornik. Potrebno je naglasiti da je isto stajalište po-

stojalo i još uvijek postoji ne samo prema hrvatskome nego i prema talijanskome novinstvu, koje je – iako namijenjeno manjemu dijelu stanovništva Istre – zbog poznatih razloga imalo naročito jak utjecaj na razvoj političkih, gospodarskih i kulturnih prilika svih stanovnika Istarskoga poluotoka. *Našoj slogi* opsežno je djelo posvetio Nevio Šetić. Pojedini autori – primjerice Petar Strčić, Josip Ćiković, Ines Srdoč Konestra, Mirjana Strčić te Željko Klaić obrađivali su brojne segmente lista.

Krajem 50-ih godina XIX. st. zabilježeni su pokušaji tadašnjega porečko-puljskoga biskupa Jurja Dobrile i Mate Bastiana da započnu objavljivanje hrvatskih glasila. Svojevrstan Dobrilin test bio je kalendar *Istran*. Tu je ediciju 20. studenoga 1868. godine, pod naslovom *Istran. Narodni koledar za 1869. godinu* tiskao slovenski svećenik Franjo Ravnik, uz novčanu pomoć biskupa Dobrile, kao i pomoć još jednoga Slovence – tršćansko-koparskoga biskupa Bartolomeja Legata, nadležnoga i za kastavsku župu. Zatim je edirao i drugo godište, ono za 1870. godinu. Oba su kalendara – prvi na 47, a drugi na 48 stranica – tiskana u Ljubljani, a jezik im je hrvatski štokavski.

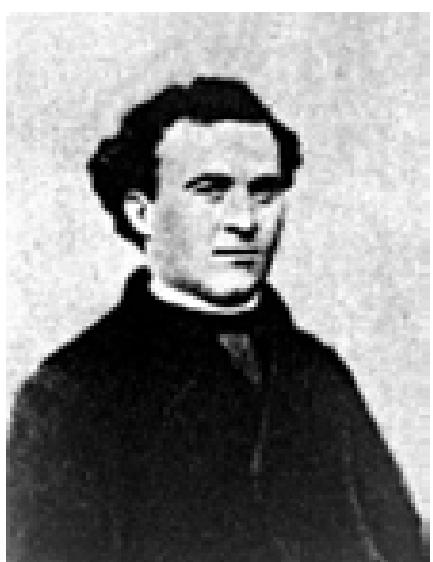
Biskup Dobrila se, naime, htio uvjeriti jesu li sazreli uvjeti da se može prići i tiskanju prvih novina, i to nakon obaju godišta *Istrana*, osnivanja čitaonica u Kastvu i Puli te izbora petorice hrvatskih za-

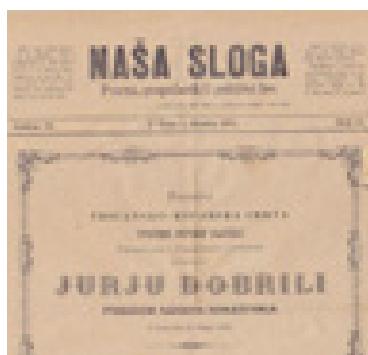
stupnika u Istarski sabor 1870. g. od 27 mogućih. To su ujedno bili i najuspješniji pothvati hrvatskoga političkog pokreta Istre i otoka 60-ih godina XIX. stoljeća te su neposredno utjecali i na sva buduća preporodna zbivanja, na velike prekretnice u životu Hrvata Istre, pa tako i na pokretanje *Naše slogue*.

U kolovozu 1869. g. pojavio se u ljubljanskome listu *Novice* članak, čiji je pisac vjerojatno bio Urban Golmajer, župnik u Brseču, na istočnoj, liburnijskoj obali Istre. U članku je iznjeta ogorčenost protiv vijesti da bi kalendar *Istran* mogao prestati izlaziti zbog nedostatka suradnika, pa je onda objavljen i prijedlog da se ne stane na tome, već da se pokrene i list po uzoru na *Novice*. Prepostavljmo da je vijest izazvala veliku uzbunu među malobrojnim intelektualcima Istre, sudeći barem prema reakciji M. Bastiana, spomenutoga Dobrilina učenika iz njegova tršćanskoga nastavničkog razdoblja. Naime, Bastian je već dan nakon objavljinjanja toga teksta napisao svojemu prijatelju Ernestu Jelušiću u Kastav čak desetak stranica pisma; time je Bastian stupio u akciju, čini se, neovisno o Dobrilinim zamislima.

Bastian iz Trsta podržava sugestije pisca članka objavljenoga u *No-*

vicama, a istodobno predlaže vrlo podroban plan o osnivanju lista te program njegova sadržaja i djelovanja. Govori, također, i o jeziku kojim bi se prilozi tiskali, o formatu, o dopisnicima, predlaže da ime lista bude *Istarska straža*. Nudi svoje ideje, ali ne želi da mu se ime igdje spominje. Znakovito je i njegovo povjerenje u Kastavce, odnosno u njihovu zrelost i političku snagu. Naime, smatra da bi sâmi Kastavci trebali poraditi na ostvarenju ovoga posla. Zanimljivo je i to da je kao mjesto izdavanja Kastvu predložio obližnju Rijeku, a u obrazloženju zašto to čini istaknuo je da su Slovenci iz Trsta svojim novinama ionako „(...) već dobro Talijanom računa pokvarili (...)“ na području slovenske Istre; stoga bi bilo potrebno da iz Rijeke istu stvar učine Hrvati na hrvatskome jeziku za hrvatsku Istru. Bastian je i konkretan: za urednike *Istarske straže* predlaže ugledne Riječane i hrvatske političare, dr. Marijana Derenčina ili, pak, Erazma Barčića starijega. Pretpostavljamo da je Bastianova akcija pokrenula već ionako žive duhove u njegovoj rodojnoj Kastavštini. Naime, već idućega mjeseca sisački *Zatočnik* piše da Kastavci namjeravaju izdavati *Istarsku stražu* kao list za Hrvate u Istri te da im treba pružiti svesrdnu podršku i pomoć. Ali, u Kastvu i s Kastvcima nije sve išlo

kako treba. Zašto je to bilo tako zasad nam nije poznato, ali ako su zaista i namjeravali pokrenuti list, veoma su dugo razmišljali.

Nemamo potvrde je li Dobrila u to vrijeme znao da je Bastian već bio potaknuo akciju u Kastvu. Možda je ocijenio da je situacija zaista sasvim sazrela za pokretanje lista, a nema sumnje da su ga članci u *Novicama* i *Zatočniku* mogli navesti da ubrza akciju i da ujedini snage, naravno, ukoliko je uopće znao za spomenute članke. Naime, Dobrila se na pokretanje lista po svoj prilici odlučio u Rimu i vjerojatno je upravo onđe donio konačnu odluku o tome. U glavnome gradu papinske države Dobrila je krajem 1869. i u prvoj polovici 1870. g. gotovo stalno prisustvovao Prvome vatikanskom koncilu. U Rimu je dugo bio u neposrednome kontaktu s Bartolomeom Legatom, tršćansko-koparskim biskupom, koji se zalagao za Dobrilu još u njegovu prvo me tršćanskom razdoblju, sa starim prijateljem Josipom Jurjem Strossmayerom i krčkim biskupom Ivanom Josipom Vitežićem; s njima je stanovao u Gostinjcu Sv. Jerolima. Dobrila se zaista i konzultirao sa svojim nekadašnjim pretpostavljenim biskupom Legatom, koji je već novčano pomagao i izdavanje kalendara *Itran*, pa se i Legat složio s njegovom zamisli, što je imalo velik značaj. Naime, nije naodmet spomenuti da je Dobrila računao, naravno, i na pomoć svećenika, a bez onih iz Tršćansko-koparske biskupije nikako nije mogao. Jer, bez dopuštenja Legata, poglavara te crkvene pokrajine, s poslom se nije moglo ni započeti. (*nastavlja se*)

Predaja misijskog križa

U nedjelju 1. rujna 2019. god. u 19:00 sati tijekom euharistijskog slavlja u porečkoj katedrali vlč. Luka Pranjić svećenik župe

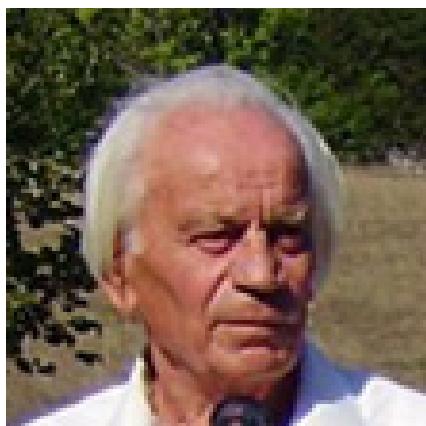
Uznesenja Bl. Djevice Marije u Poreču primit će blagoslov i misijski križ iz ruku porečkog i pulskog biskupa, mons. Dražena Kutleše, kao znak misijskog poslanja i službe koju će uskoro započeti u Ekvadoru. Ovim lijepim događajem za našu Biskupiju Porečku i Pulsku i župu službeno će započeti priprema za misijski mjesec listopad, kojeg je u povodu 100. obljetnice Apostolskog pisma pape Benedikta XV. Maximum Illud, papa Franjo proglašio Izvanrednim misijskim mjesecom za cijelu Crkvu. Tema ovog Izvanrednog mjeseca je Kršteni i poslani, a nakana je da se u Crkvi još više razbudi svijest o misijama i novim zanosom započne misionarska preobrazba života i dušobrižništva.

Slanjem svog svećenika u misije naša Biskupija, a time i vlč. Luka, odgovara na poziv pape Franje upućen cijeloj Crkvi. Svjesni da i u našoj Biskupiji postoje potrebe za svećenicima, naša misijska otvorenost i želja da cijeli svijet čuje za Krista time je još veća. No, kada razmišljamo da naš svećenik odlazi u Latinsku Ameriku, u misli nam dolaze članci objavljeni u časopisu Radosna vijest naših misionara s tog kontinenta u kojem redovito govore o velikom nedostatku svećenika u tim zemljama. Premda su potrebe u našoj biskupiji velike, broj od 100.000 vjernika na jednog svećenika u tim zemljama daleko premašuje naših 85 svećenika na 134 župe i 207.000 stanovnika, te vraća mir u srce i jasnoću koliko je važan ovaj događaj za našu Biskupiju, ali i za cijelu Crkvu.

U enciklici pape Benedikta XVI. o euharistiji – Sakrament ljubavi – čitamo da je “autentično euharistijska zajednica misijska zajednica”. Neka nam i to bude dodatni poticaj da tijekom ovog Izvanrednog misijskog mjeseca naše župe postanu više misijske zajednice, koje će na temelju Isusovog poziva “Pođite po svem svijetu, propovijedajte evangelje svemu stvorenju” (Mk 16,15) postati još autentičnije u svom konkretnom životu.

Vlč. Milan Zgrablić

JOSIP DIMINIĆ

Josip Diminić, akademski kipar i slikar iz Labina, preminuo je u Labinu 17. svibnja 2019. godine. Iako je bio vrlo nadaren i marljiv, bio je i veoma skroman u držanju i u riječi. Nikad nije pozivao glas ili se

otimao za riječ. Dapače, vrlo je malo govorio. Govorio je svojim umjetničkim djelima i širokom organizacijom umjetničkih postava i kolonija. Zaista je puno toga iz njega ostalo. Njegov je izričaj osebujan i vrlo prepoznatljiv i začudan, gotovo na granici dječjega igranja i poimanja. Kako je bio nenametljiv, tako je nenametljivo i otisao s ovoga svijeta. Nakon što mu je umrla žena Jasna 2016. godine, on se počeo gubiti u realnom svijetu: nije se više snalazio u osnovnim životnim koordinatama i potrebama. Njegova umjetnička duša nije se mogla baviti svakodnevnim, ali neizbjegnim, „tričarijama“ pa je otisao kod kćeri u Italiju, odakle je došao umrijeti doma u svoj Labin. Pokopan je u rodnom Svetom Lovreču Labinskem, začuđujuće skromno s obzirom na njegov značaj i doprinos kulturi ne samo labinskoga kraja, nego i šire, preko međunarodnih granica. Tako često završavaju velikani: njihova će djela svjedočiti o njima.

Pokopan je kao vjernik. Dan-dva prije primio je bolesničko pomazanje. Bio je član Župnoga pastoralnog vijeća Župe Gospe Fatimske u više mandata. Uz suprugu Jasnu pomagao je, kao član stručnoga žirija, odabirati najuspjelije dječje radove za vjersku izložbu „Ususret Uskrsu“ koja se priredovala godinama u Muzeju grada Labina na Cvjetnicu, u organizaciji udruge HKZ „Mi“ – Labin.

Josip Diminić bio je član Družbe braće hrvatskoga zmaja i prijatelj mons. Ivana Milovana; prilikom zadnjega susreta u Labinu s ponosom je Biskupu pokazao projekt Mediteranski kiparski simpozij, posvećen suvremenom monumentalnom parkovnom kiparstvu na Dubrovi.

Izraze sućuti uputili su: biskup porečki i pulski u miru Ivan Milovan, bivši župnici Željko Zec i Vilim Grbac.

Hvala, Josipe, počivaj u miru Božjem.

(BiB)

Sjećanja na dr. sc. Matu Križmana

Dr. Mateta Križmana poznajem još iz gimnazijskih dana. Živo se sjećam posjeta njegove majke dok mu je subotom ili nedjeljom redovito donosila čisto rublje u pazinsko sjemenište. Po godinama gimnazije bio je četiri godine ispred mene. Za moga župnikovanja u Žminju posebno se sjećam njegove majke i nepokretne sestre, koje su svaki prvi petak u mjesecu u kući primale sv. sakramente.

Tijekom dvadeset godina u dragoj žminjskoj župi tjesno sam se sjedinio s njegovom obitelji u Šivatima. U svakom je susretu pok. Mate bio tema. Prema njemu uvijek sam osjećao veliko poštovanje, divljenje i određen ponos.

Glavom su mi se često vrzmale poslovice i izričaji kao:

“Ljubio sam mudrost više negoli sve bogatstvo...”

“Krenuo je na put svih smrtnika...”

“Krenuo je kud za vazda gre se...”

“Jer što kaže inom, i sam svojim potvrđuje činom...”

“Tko stavi ruku na plug pa se okreće natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje...”

Danas te poslovice, kod mrtva tijela pok. Mateta, dobivaju neki opipljiviji sadržaj. Ne samo ove spomenute nego i druge riječi ovima slične.

Pok. Mate bio je u svemu vrlo dobar i stručan. Nije se razbacivao riječima, ali ih nije ni študio kad je trebalo dublje zaorati u bilo koju temu. Za sobom je ostavljao izvrsno obavljan posao, bez obzira na vrijeme koje je trebao uložiti.

Za sv. Tomu Akvinskoga govori se da je kao student bio šutljiv pa su ga kolege studenti prozvali nijemi vol, ali je profesor nešto drugo naslućivao u njemu i dodao: “Kad se oglasi taj nijemi vol, čut će ga cijeli svijet.”

Pok. Mate nije mijenjao tempo u radu, ali mu je posao bio dotjeran i siguran, i onaj u grčkim i latin-skim grafitima na starim kamenim zapisima. Tako i u uvodima i sažetcima mnogih tema.

Trebat će dosta znoja da se i nakon smrti njega može slijediti. Vjerujem da nam je svima zajednička želja da se njegovi tragovi ne zagube u nekim korovima, da ne budu prekriveni nečim laganim, površnim i potrošnim.

Pok. Mate gledao je zvijezde i dok je gazio po trnju.

Šivati, budite ponosni na njega i Žminjci i Istrani i studenti zagrebačkoga Filozofskoga fakulteta i mnogi drugi koji će slijediti njegov utabani put.

Svi osjećamo Isusov poziv na uzak i trnovit put koji vodi u život. Možemo zaključiti da ga je i pok. Mate i osjećao i slijedio.

Neka mu uskrsli Isus udijeli pun i bogat život u vječnosti i neka nam to bude sućut i trajno nadahnuće.

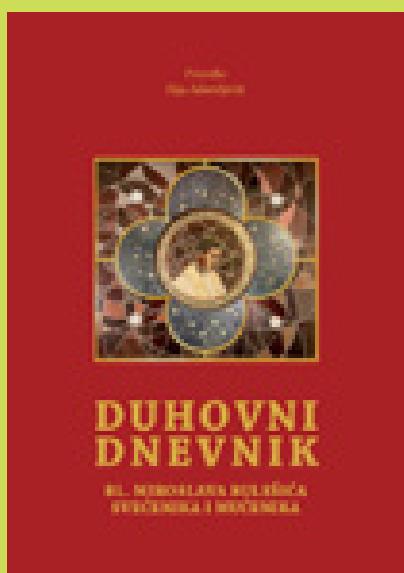
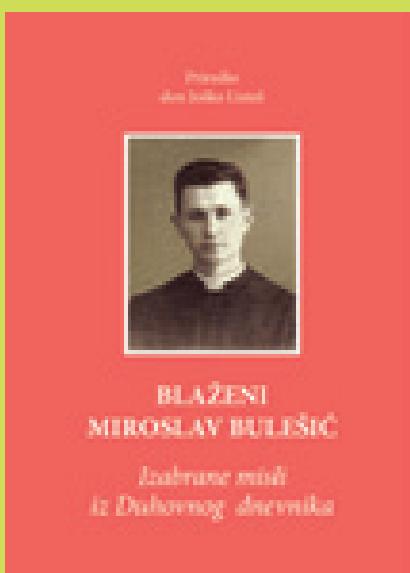
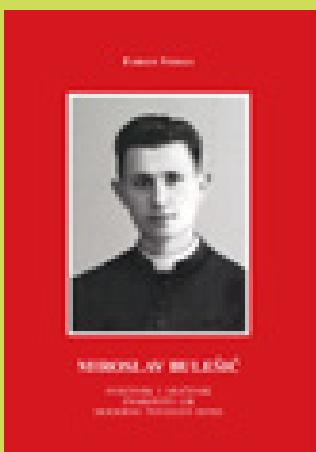
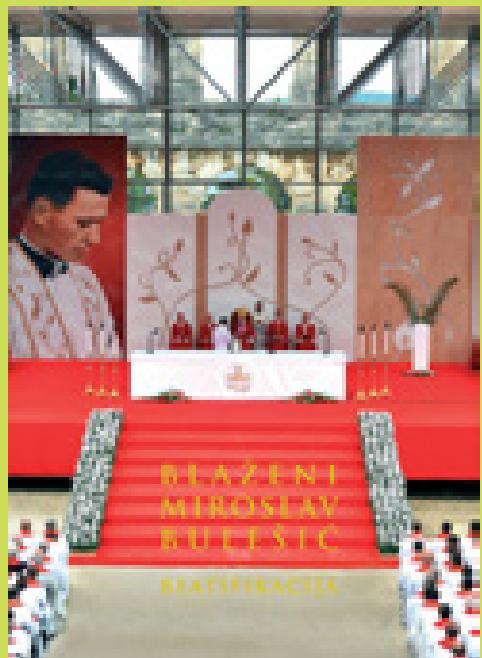
(Antun Kurelović)

POSJETITE KNJIŽARE "JOSIPA TURČINOVIĆA"

Izdavačka kuća JOSIP TURČINOVIĆ d.o.o. Pazin
Narudžbe na tel. 052/ 624 342

Prodavaonice:

PAZIN, A. Kalca 2, tel. 052/621 082
PULA, Dantev trg 1, tel. 052/216 498
POREČ, Eufrazijeva 22, tel. 052/451 784

Radio Istra

Ulica 54, 51110 Pula 16,0 - Rovinj 16,0 - Buje 17,7
Umag 167,3 - Rabac 177,1 - Poreč 186,9

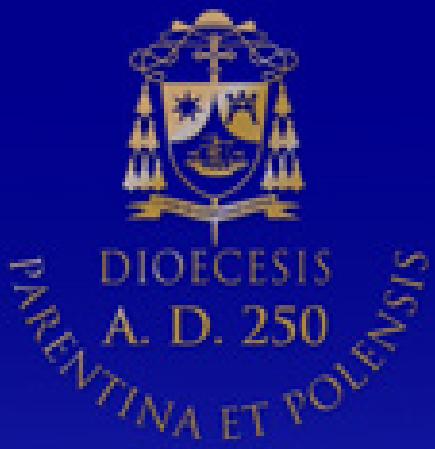
KAP ZA DOBAR DAN
- duhovna misao za bolji početak dana
- od ponedjeljka do subote u 06:30

PUTEVIMA VJERE
- srednjačna vjenska emisija
- petkom u 17:30

SUSRET S IZVOROM
- komentar nedjeljnog Evangelija
- nedjeljom u 8:30

Jure Šebeković, Pazin - tel. 052/ 88 77 11
www.radiostolice.hr

EVFRASIVS

MISNA VINA POREČKE I PULSKE BISKUPIJE

Kontakt za nabavu: porec@josipturcinovic.com, 052/451 784